

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1.1 Profiel	5
2. Verantwoording van het beleid	12
2.1 Onderwijs & Kwaliteit	12
2.2 Personeel & Professionalisering	22
2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	24
2.4 Financieel beleid	25
2.5 Continuïteitsparagraaf	28
3. Verantwoording van de financiën	30
3.1 Conditionering toezicht	32
3.2 Inhoudelijke vormgeving toezicht	33
3.3 Werkgeversfunctie en toepassing Code Goed bestuur	34

Kengetallen, de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening 2022 op pagina 35 t/m pagina 70)

Voorwoord

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur van Volare. In dit verslagjaar stonden wij voor grote uitdagingen; het verwerken van de gevolgen van 2 jaar Corona-maatregelen, de steeds complexere gedragsvragen van kinderen, de beperkte capaciteit van jeugdhulp en jeugdzorg, het lerarentekort en de huisvestingsproblematiek. Binnen deze uitdagende context was onze belangrijkste opdracht om de kwaliteit van ons onderwijs op een hoger niveau te brengen en onze kinderen het toekomstperspectief te blijven bieden dat zij verdienen.

Met gepaste trots kijkt het bestuur terug op een jaar waarin door de schoolteams met veel energie en doorzettingsvermogen gewerkt is aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Aan de hand van een ambitieus verbeterplan zijn belangrijke stappen gezet. De resultaten van de audits in december geven ons het vertrouwen dat medio 2023 het bestuur en de scholen, het beoogde kwaliteitsniveau bereikt hebben en een voldoende oordeel krijgen bij het kwaliteitsonderzoek van de inspectie. Gedurende dit proces realiseerde het bestuur zich eens te meer hoe belangrijk het was dat zij mocht rekenen op de steun en samenwerking van haar netwerkwerkpartners en de ouders.

Het jaar 2022 had het jaar moeten worden van de door ontwikkeling van het Onderwijs Jeugd Arrangement (OJA), dat medio 2021 op de Verschoorschool gestart werd. Ondanks de positieve effecten van dit OJA, op de ondersteuning van de leerlingen en ouders, besloten de participerende gemeenten al in mei de samenwerking binnen het OJA te beëindigen. Onduidelijkheid over de gevolgen van de financiële afhandeling met zorgpartijen en ook het oordeel van de onderwijsinspectie was voor enkele gemeenten de aanleiding tot dit besluit. Ondanks het behoud van onze Koestergroepen (onderdeel van het OJA) en een verkenning van een herstart van het OJA, was dit een bijzonder teleurstellende ontwikkeling.

Waar het gaat om de huisvesting van onze scholen, waren er in 2022 veel ontwikkelingen. In Epe werd door de gemeente een Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld dat erin voorziet dat de van der Reijdenschool, samen met twee basisscholen, kinderopvang en CJG kan starten met de voorbereiding van het bouwen van een IKC. Doel is dat deze voorziening in 2025/2026 wordt betrokken. In Harderwijk heeft het college van B&W besloten dat Landstede en het Morgen College een nieuw schoolgebouw mogen neerzetten. In deze nieuwe voorziening zullen ook de vier transfergroepen van de Verschoorschool een plek krijgen. Op voorwaarde dat er nog een aantal bestuurlijke hobbels genomen kunnen worden, is ook hier de ambitie dat de huisvesting in 2025/2026 wordt opgeleverd. Voor de Verschoorschool betekende 2022 het afsluiten van het 'Boschhuis' tijdperk. Na bijna 100 jaar is het Boschhuis in handen gekomen van een projectontwikkelaar die het voornemen heeft om er woningen van te maken. Voor de Verschoorschool betekent dit dat zij het Boschhuis hebben verlaten en nu met een aantal groepen in een noodvoorziening zijn ondergebracht. Op dit moment wordt in Nunspeet een nieuw IHP opgesteld en daarin zal ook nieuwe huisvesting voor de Verschoorschool een plek krijgen. Volare trekt hierbij gezamenlijk op met Educare en het Nuborgh College, waarbij het eveneens de ambitie is om de huisvestingsontwikkelingen in Nunspeet en Harderwijk in samenhang met elkaar te realiseren. Zeker is inmiddels dat nieuwbouw van het Junior College op korte termijn gerealiseerd kan worden. De besturen van het Nuborgh College, Educare en Volare hebben zichzelf de bestuurlijke opdracht gegeven om ook het Junior College in samenhang te ontwikkelen met de huisvestingsplannen van Volare en Educare in Nunspeet en Harderwijk.

Zowel op de Verschoorschool als op de van der Reijdenschool was sprake van een structureel lerarentekort. Hierdoor bleek het in veel gevallen niet mogelijk om zieke collega's te vervangen en moesten groepen regelmatig 'verdeeld' worden. Openstaande vacatures werden niet, of pas na lange tijd vervuld. Komend jaar zal een aantal zij-instromers en leraar-ondersteuners de pabo-opleiding afronden. Deze collega's krijgen de gelegenheid om te solliciteren op openstaande vacatures. Dan zal ook blijken in welke mate het intern opleiden van personeel helpt bij de aanpak van het lerarentekort.

Met dit verslag legt het bestuur verantwoording af aan de leden van de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad, ouders en de personeelsleden in dienst van de organisatie en aan de bekostigende instelling, het Ministerie van O.C en W. Dit jaarverslag wordt eveneens toegezonden aan het bestuur van de samenwerkingsverbanden, de daarbij aangesloten schoolbesturen, de gemeenten in de regio en de met Volare samenwerkende zorginstellingen. Het bestuur nodigt hen allen uit om met haar de dialoog te voeren over de wijze waarop Volare, met hen, invulling geeft en kan geven aan haar maatschappelijke opdracht.

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

Hier staan wij voor:

"Wij leiden kinderen, met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag, op voor succes in het vervolgonderwijs en een zelfstandige plaats in de samenleving".

Onderwijsachterstanden.

Leerlingen worden naar onze scholen verwezen omdat zij speciale onderwijsbehoeften hebben. Het kan zijn dat zij achterstanden hebben ten opzichte van hun leeftijdsgenoten in het kader van leeropbrengsten, maar ook hebben zij vaak andere ondersteuningsbehoeften die liggen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling of gedrag.

We zijn er onvoorwaardelijk voor onze leerlingen. We hebben vertrouwen in hun toekomst en in hun mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen. Samen werken we aan hun toekomst waarin zij een vervolgopleiding doen die past bij hun niveau en mogelijkheden. We geven daarbij niet op als het lastig of 'pittig' wordt. Daarom zijn dit onze kernwaarden:

- **Toekomstgericht**

Ieder kind is uniek en heeft een toekomst voor zich. Vanuit een positief mensbeeld werken we oplossingsgericht. Hierdoor kunnen kinderen een positief zelfbeeld ontwikkelen en met zelfvertrouwen bouwen aan een toekomst.

- **In verbinding**

Kinderen groeien op in een complexe wereld waarin thuis, school, vrije tijd, vrienden, leefomgeving, social media en hun persoonlijke geschiedenis, allemaal met elkaar verbonden zijn en elkaar beïnvloeden. Met ouders en de professionals van onze netwerkpartners ondersteunen wij kinderen in hun steeds meer gepersonaliseerde, brede ontwikkeling. Met als doel een betekenisvol bestaan voor ieder kind.

- **Onvoorwaardelijk**

We respecteren elke leerling zoals hij is.

Ieder kind wil 'erbij horen', deel uitmaken van een gemeenschap. In onze scholen betekent dit dat wij zorgen voor een veilig klimaat waarin wij elkaar vertrouwen en stimuleren.

Wat daar wat ons betreft niet bij hoort: leerlingen buitensluiten: We blijven altijd in verbinding met kinderen.

Wat er ook gebeurt, geen leerling wordt 'ontkoppeld'.

- **Met vertrouwen**

Bij Volare denken wij in kansen en mogelijkheden, niet in belemmeringen. Wij hebben vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen, in elkaar en in ouders.

Samen met ouders/verzorgers bepalen wij het juiste ontwikkelingsperspectief van een kind en stemmen daar ons onderwijs en onze begeleiding op af. Die positieve blik houdt ook in: altijd weer een nieuwe kans. Zo investeren wij in het groeien van talent.

Onze visie op Onderwijs

Onderwijs en daarmee de manier waarop wij zicht houden op de onderwijskwaliteit moet een brede focus hebben. Kinderen moeten in staat worden gesteld kennis en vaardigheden te verwerven, zich te leren verhouden tot anderen en met anderen leren samenwerken en zij moeten leren hoe ze een plek kunnen verwerven in de samenleving waarbij ze zich bewust zijn van normen en waarden; die van henzelf en die van de ander. Als onderwijsorganisatie moeten wij de ontwikkelingen in de samenleving op waarde weten te schatten en deze op passende wijze integreren in ons onderwijs.

De leerkracht is degene die het dichtst bij de leerling staat en die daarmee automatisch een zeer belangrijke rol heeft in het realiseren van goede onderwijskwaliteit. Zij of hij is immers de persoon die weet hoe nieuwe kennis en vaardigheden op een passende manier aan de leerlingen kunnen worden overgedragen. De leerkracht zet zijn leerling centraal in de manier waarop hij kijkt naar en spreekt over onderwijskwaliteit.

Bij stichting Volare vormt de leerkracht de belangrijkste factor voor de kwaliteit van het onderwijs, zodat onze leerlingen het beste onderwijs kunnen verwachten. De leerkracht staat dagelijks voor de klas en bereikt de leerlingen. Dat betekent dat er geïnvesteerd wordt in afstemming en vakmanschap.

1) **Onderwijs**

We geven onderwijs vanuit hoge verwachtingen aan alle leerlingen. Op onze scholen hebben leerlingen recht op toegang tot het beste onderwijs en op onderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden. In het aanbod ligt de nadruk op het verwerven en toepassen van kennis. Leerkrachten kennen de leerlijnen en gebruiken de methode als leidraad.

2) **Kennis**

Het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt eerlijke kansen aan alle leerlingen ongeacht achtergrond. Nieuwe kennis wordt verworven door deze aan al aanwezige kennis van de leerling te koppelen. De leerkracht is hierbij bepalend en begeleidt het verwerven van nieuwe kennis. Leerlingen worden veelvuldig gecontroleerd op begrip om te voorkomen dat zij hiaten ontwikkelen ten opzichte van het aanbod.

3) **Instructie**

Omdat leerkrachten het verschil kunnen maken met een sterke gestructureerde instructie wordt gebruik gemaakt van bewezen effectieve didactische strategieën. Daarvoor bieden wij kaders waaraan een kwalitatief goede les moet voldoen. Onze lesinhouden zijn altijd gekoppeld aan doelen, zodat er doelgericht les wordt gegeven.

4) **Feedback**

Leerkrachten voorzien leerlingen van directe feedback om hen op succeservaringen te wijzen of ze richting succeservaringen te leiden. Feedback is gericht op het versterken van het zelfvertrouwen en het bevorderen van welbevinden.

5) **Klimaat**

In de school heerst een rustig en op leren gericht klimaat. Dit wordt bereikt doordat we heldere, eenduidige regels en routines hanteren binnen de school. Dit is voorwaardelijk om te kunnen werken aan een zo'n optimaal mogelijke relatie.

6) **Professionaliteit**

Op de scholen werken betrokken professionals samen aan kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor alle leerlingen. Wij analyseren de onderwijsresultaten met als doel het onderwijs continue te verbeteren. Wij investeren veel in de professionalisering van de team d.m.v. scholing.

Strategisch beleidsplan

Vanuit het lopende strategisch beleidsplan 2019-2023 werd het afgelopen jaar gewerkt aan de volgende beleidsthema's:

- Kwaliteitsstelsel;
 - Cyclisch model op alle niveaus van de organisatie;
 - Onderwijskwaliteit:
 - Vaststellen schoolstandaarden en normen;
 - Eenduidig instructiemodel;
 - Modernisering methodes;
- Personeel:
 - Professionalisering naar professionele leergemeenschap;
 - Scholing;
 - Intern en extern;
 - Tevredenheid.
- Ouders:
 - Betrokkenheid;
 - Tevredenheid.

Toegankelijkheid

Volare is een stichting voor zogenaamd bijzondere (voortgezet) speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, op algemene grondslag. Leerlingen van alle levensbeschouwingen worden toegelaten. Respect voor de andersdenkende is een grondgedachte.

Toelating

Voor plaatsing in het speciaal onderwijs is wettelijk een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vereist. Alleen schoolbesturen kunnen bij het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen. Het samenwerkingsverband gaat over tot het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring indien:

- sprake is van een zorgvuldige en compleet gedocumenteerde procedure, waaruit duidelijk blijkt dat er sprake is van een handelingsgerichte aanpak, waarbij ouders in een vroegtijdig stadium zijn betrokken;
- het afgesproken 'groeidocument' (document waarin de school vastlegt welke ondersteuning zij aan een leerling geeft) volledig is en een juist beeld van de gevolgde procedure geeft;
- ouders, de school van herkomst en de school voor speciaal onderwijs instemmen met de aanvraag en deze hebben ondertekend.

Wanneer een TLV is afgegeven kunnen ouders hun kind bij de school van hun keuze aanmelden.

Wanneer ouders hun kind aanmelden bij de van der Reijdschool of de Verschoorschool worden zij uitgenodigd door de Commissie van Begeleiding (CvB) van de betreffende school.

Met ouders worden de bevindingen uit de toelaatbaarheidsverklaring besproken, handelingsadviezen geformuleerd en een 'ontwikkelingsperspectief plan' (OPP) opgesteld.

Dit plan wordt twee keer per jaar geëvalueerd en bijgesteld. In dit document is het OPP van de leerling opgenomen, het document wordt door ouders en schoolleiding ondertekend. Op een met ouders vastgestelde datum, vindt een evaluatie plaats waarvoor ouders worden uitgenodigd.

Organisatie van Volare:

Contactgegevens

Naam: Stichting Volare

Bestuursnummer: 62129

Adres: Groenelaantje 40, 8072 DD Nunspeet

Telefoonnummer: 0341-253052

E-mail: info@volare-onderwijs.nl

Website: www.volare-onderwijs.nl

Bestuur

Volare wordt bestuurd volgens het zogenaamde 'one-tier' model. Het algemeen bestuur bestaat uit een toezichthoudend deel en uit een uitvoerend deel. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft een 'directeur-bestuurder' benoemd als 'uitvoerend deel' van het bestuur. In haar rol van toezichthouder conformeert het bestuur zich aan de Code Goed Bestuur, zoals opgesteld door de PO-raad. Vanuit haar rol houdt het toezichthoudende deel van het bestuur toezicht op de uitvoerend directeur- bestuurder en is zij belast met het vaststellen van de begroting, het jaarverslag en het strategisch beleid. De toezichthoudende bestuursleden adviseren bovendien de directeur-bestuurder en fungeren als klankbord. Jaarlijks evalueert het bestuur haar functioneren onder leiding van een extern deskundige.

Naam	Woonplaats	Functie	Nevenfuncties
Dhr. A. Harms	Nunspeet	Directeur- bestuurder	1. Lid bestuur SWV stg. Leerlingenzorg, Harderwijk

Dhr. A.G. Renting	De Pinte (B)	Voorzitter	1. Voorzitter Raad van Toezicht Ambulante Hulpverlening Midden Nederland te Harderwijk; 2. Voorzitter van de VZW De Vlaamse Olijfberg te Gent België; 3. Penningmeester van de bestuursraad van de Verenigde Protestantse Kerken in België Stad Gent; 4. Voorzitter/jurist van de Raad van Bezwaar van de Verenigde Protestantse Kerken in België.
Dhr. E. Dommerholt	Balkbrug	Penningmeester	1. lid RvT onderwijssichting Arcade te Hardenberg
Mevr. M. van Rheenen	Epe	Lid	1. Raad van Toezicht Cultuurplein N.O. Veluwe 2. Bestuurslid stichting Leergeld N.O. Veluwe 3. Bestuurslid Cultureel platform Epe 4. Bestuurslid Pleinmarkt Epe 5. Gouverneur Elect Rotary Nederland
Mevr. E. Bakers	Apeldoorn	Lid	Geen nevenfuncties

Het toezicht van het bestuur richt zich op;

- realisatie van de doelstellingen en kwaliteitsbeleid;
- financiële planning en control proces;
- strategie en de risico's verbonden aan de instellingsactiviteiten;
- naleving van wet- en regelgeving, waaronder regels met betrekking tot bekostiging.

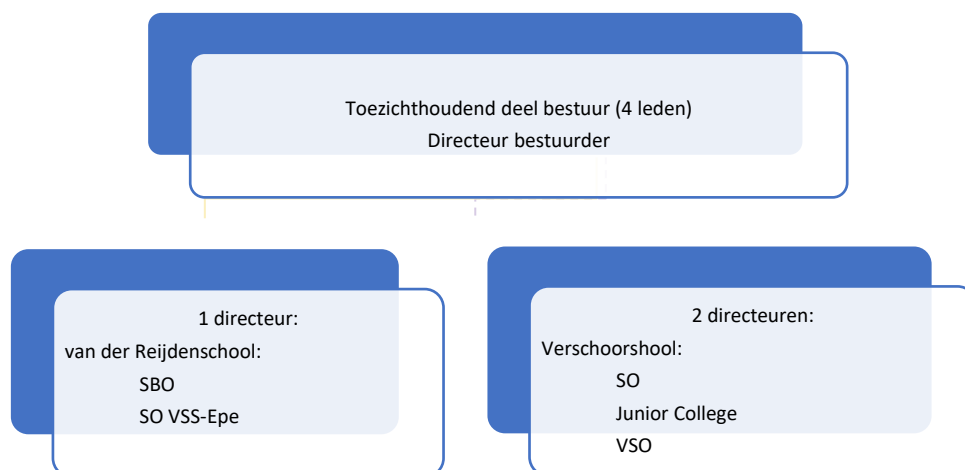
De toezichthoudende taak wordt ingevuld door:

- toezicht vooraf: goedkeuring van besluiten en voornemens van de directeur-bestuurder in materiële zin;
- toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de directeur bestuurder.

Scholen

Naam school	Website school
Verschoorschool	www.verschoorschool.nl
Van der Reijdenschool	www.vanderreijdenschool.nl

Organisatiestructuur

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

Volare kent een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de van der Reijdenschool en de Verschoorshool beiden een medezeggenschapsraad. Beide medezeggenschapsraden bestaan uit vier leden. Twee leden vanuit het personeel en twee leden vanuit de ouders. Gezamenlijk vormen deze acht leden de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Naast de gebruikelijke jaarlijks terugkerende beleidsdocumenten werden dit jaar ook het vernieuwde veiligheidsbeleid met hierin de integriteitscode en de regeling vertrouwenspersoon, een verbeterde regeling woon-werk verkeer en een eindejaar gratificatie vastgesteld.

Het afgelopen jaar was er veel informeel overleg en afstemming met de GMR over de voortgang van de herstelopdracht van de inspectie.

Al met al was het een intensief jaar waarin het bestuur de meerwaarde mocht ervaren van een betrokken en actieve medezeggenschapsraad.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Het bestuur spant zich in om regelmatig contact te onderhouden met haar belangrijkste belanghebbenden.

Organisatie of groep	Beknpte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Ouders	- Op beide scholen is een zogenaamde klankbordgroep voor ouders ingericht die 1 keer per 6 weken met de directeur in gesprek gaat. Op verzoek is de directeur bestuurder daarbij aanwezig. - Beide scholen hebben een medezeggenschapsraad.
Leerlingen	Alle bestuurders zijn regelmatig in de scholen en voeren dan op informele wijze gesprekken met de leerlingen. In 2023 zal op de van der Reijdenschool en op de Verschoorshool een leerling raad worden ingericht.
Medewerkers	Tijdens hun schoolbezoeken spreken de bestuursleden met medewerkers. Enerzijds doen zij dit 'op afspraak' en anderzijds informeel. Daarnaast spreekt de intern toezichthouder minimaal 2 keer per jaar apart met de GMR leden.
Samenwerkingsverband	- Het SBO en SO zijn aangesloten bij SWV voor primair onderwijs 'Zeeluwe'. - Op lokaal niveau sluiten bestuur en directeuren aan bij het lokaal overleg 'passend onderwijs'. - Het VSO is aangesloten bij SWV voor voortgezet onderwijs, 'stichting Leerlingenzorg'. De directeur bestuurder is bestuurslid van het SWV.

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Gemeenten en andere schoolbesturen	- Het bestuur neemt deel aan het bestuurlijk overleg (OOGO en LEA) in de 8 gemeenten binnen het samenwerkingsverband. - Bestuur en/of directeuren maken deel uit van het overleg over samenwerking onderwijs en zorg in alle gemeenten van het SWV.
Stakeholders overleg	- In maart 2022 heeft het bestuur een 'stakeholdersbijeenkomst' gehouden over ervaringen en verwachtingen t.a.v. Volare. Deelnemers waren ouders, schoolbesturen, gemeenten, zorgpartijen en samenwerkingsverbanden. - In maart 2023 staat een volgend stakeholdersoverleg gepland ter voorbereiding van het nieuwe strategisch beleidsplan.

Klachtenbehandeling

Voor situaties met betrekking tot ongewenst gedrag, seksuele intimidatie, pesten en discriminatie of klachten over de handelwijze van medewerkers van de stichting hebben de scholen een klachtenregeling. Het bestuur is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie. De stichting Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs (GCBO).

In 2022 is de klachtenregeling herzien en vastgesteld. In samenhang hiermee zijn de regeling vertrouwenspersoon herzien en met instemming van de GMR vastgesteld.

Op alle locaties zijn vertrouwenspersonen benoemd voor personeel en voor leerlingen en ouders. Op alle locaties is de klachtenprocedure, als onderdeel van het veiligheidsbeleid, met de schoolteams besproken. Het jaarverslag van de interne vertrouwenspersonen wordt besproken binnen het bestuur en de GMR en opgenomen in de kwaliteitsbib.

In het jaar 2022 zijn er geen klachten gemeld bij de vertrouwenspersonen op de scholen, bij de directie of bij het bestuur. In hun jaarverslag doen de vertrouwenspersonen enkele aanbevelingen die tot doel hebben de bekendheid van de vertrouwenspersonen onder medewerkers en ouders te verhogen, aandacht te geven aan bijstand voor de 'veroorzaker', behandeling van anonieme meldingen en om de klokkenluidersregeling te actualiseren.

De vertrouwenspersoon voor de leerlingen heeft in 2022 met drie leerlingen een gesprek gehad, waarvan één een oud-leerling was. De twee leerlingen die op dit moment onderwijs volgen op de Verschoorschool zijn op gesprek geweest en hebben hun klacht vervolgens met de leerkracht besproken en kunnen oplossen. De oud-leerling heeft na het gesprek met de vertrouwenspersoon een vervolgoverleg gehad met de directeur, waarin hij enkele aanbevelingen heeft gedaan over de omgang met kinderen met vergelijkbare 'problematiek'. Deze aanbevelingen zijn gedeeld met de leerkrachten.

Juridische structuur

Onze organisatie draagt de naam Stichting Volare. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd bij notariële akte d.d. 10 maart 2022. De rechtspersoon is geregistreerd onder nummer 41035333 bij de Kamer van Koophandel. De Stichting is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die blijken uit de statuten of reglementen, die zich het geven van onderwijs ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen. Dit laatste behoort overigens tot de voorwaarden voor bekostiging/instandhouding van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Governance

Het bestuur heeft in 2022 haar functioneren geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten van deze evaluatie heeft zij nadere invulling gegeven aan haar toezichtkader en drie commissies ingesteld, namelijk een commissie kwaliteit, een audit commissie alsmede een remuneratie commissie.

Functiescheiding

Volgens de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. Volare heeft in een functionele functiescheiding voorzien door te kiezen voor een zogenaamd 'one-tier' model, waarbij de toezienende bestuurders (toezichthouders) gezamenlijk met de directeur-bestuurder het bestuur vormen. De toezichthouders en de directeur-bestuurder vergaderen gezamenlijk zodat beide in principe beschikken over dezelfde informatie en op de hoogte zijn van eventuele punten die aanleiding vormen voor overleg. Aan de directeur-bestuurder is het uitvoerende deel van de besluitvorming opgedragen. Aan de toezichthouders zijn de wettelijke toezichthoudende taken opgedragen, zoals het toezicht houden op de financiële gezondheid en de risicobeheersing en het houden van toezicht op de uitvoering van het strategisch beleidsplan en of de belangen van onder meer leerlingen, hun ouders, leerkrachten en overige personeelsleden voldoende zijn gewaarborgd door de directeur-bestuurder.

Code Goed Bestuur

In de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Het bestuur van Volare hanteert deze code en heeft daarbij gezorgd dat dit verankerd is in het managementstatuut.

2. Verantwoording van het beleid

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Onderwijskwaliteit is een continu proces van samenwerking van alle betrokkenen bij het onderwijs. Het bestuur van Volare organiseert en faciliteert het proces van samenwerking en dialoog tussen bestuur, directie, GMR en intern toezicht. De directeuren vormen de verbindende schakel met de onderwijspraktijk op de scholen. Dit alles gebeurt in een cyclisch proces.

Naar aanleiding van het onvoldoende inspectieoordeel eind 2021 (zie verder onder 'inspectie') hebben het bestuur en de scholen zich in 2022 met volle energie gericht op het verhogen van de kwaliteit van het onderwijs.

Vanuit de visie op onderwijs die geconcretiseerd wordt in een proces naar een zogenaamde 'professionele leergemeenschap' werkt Volare aan de kwaliteitscultuur en ontwikkelt zij haar 'kwaliteitssysteem'. Dit omvat alle activiteiten en maatregelen waarmee de leerkracht, het ondersteunend personeel, de school en de stichting hun onderwijskwaliteit bewaken en verbeteren.

- We zijn continu bezig met vernieuwing en verbetering van het onderwijs. We onderzoeken nieuwe inzichten en maken keuzes zonder onze focus op leren en onze doelstellingen uit het oog te verliezen.
- Wij zorgen ervoor dat alle kinderen effectief leren doordat leraren zich continu professionaliseren en datagericht werken, het management goed leiderschap toont, alle ouders op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kind en de ontwikkeling van de school en we samenwerken met anderen/externen.
- We richten ons in ons onderwijs op drie gebieden: de cognitieve ontwikkeling, de persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling als burger. Uit onderzoek weten we dat kennis bij alle drie de gebieden voorwaardelijk is. Met veel kennis kun je nog meer leren en ook vaardigheden gaan oefenen.
- Ieder kind ontvangt een goed aanbod en wordt begeleid naar eigen behoefte. We streven ernaar dat alle kinderen dit aanbod behalen en hebben daarbij hoge verwachtingen van onze kinderen. Differentiëren doen we door sommige kinderen meer tijd te geven om iets te leren, meer te oefenen en de mogelijkheid om meer/langere tijd daarbij ondersteund te worden (het samen te doen met de leraar). Daarnaast dagen we kinderen die de stof beheersen elke les voldoende uit.
- Ieder gremium moet actief nagaan welke de onderwijsbehoeften van de leerlingen zijn en het onderwijsleerproces hierop afstemmen.
- De individuele medewerkers, het team, en het bestuur dienen systematisch en in een cyclisch proces na te gaan hoe passend het onderwijs voor de leerlingen is en of gestelde doelen behaald zijn.
- Evalueren en reflecteren (data, duiden, doelen en doen) zijn van groot belang binnen onze kwaliteitszorg omdat we door te kijken naar wat wel en niet goed gaat ons onderwijs voortdurend afstemmen, passend bij de behoeften van de leerlingen. Een goede leerkracht, een goede school en een goed bestuur evalueren dus in een cyclisch proces en passen hier vervolgens hun handelen op aan.

Onze ambitie

Het bestuur heeft in 2022 een kwaliteitscyclus ontwikkeld op het niveau van bestuur, school en groep. Vanaf de start van het schooljaar 2022-2023 werken bestuur en scholen binnen dit stelsel van kwaliteitszorg. Op iedere school binnen de stichting geeft de directeur richting en leiding aan het proces van kwaliteitsontwikkeling. Zij/hij vertaalt het strategisch beleid naar het school-specifieke beleid en legt daarover verantwoording af aan het bestuur. De belangrijkste taak van orthopedagogen en intern begeleiders is het ondersteunen en begeleiden van onderwijzend personeel bij het onderwijsproces.

Voortgang

In 2022 is de herstructurering van het management voltooid. Elke school heeft nu een directeur als onderwijskundig leider. De rol en taak van teamleiders is opgeheven en de rol en taken van de Commissie van Onderzoek en Begeleiding zijn geherformuleerd en geïmplementeerd.

De Directeur is als onderwijskundig leider voorzitter van de CvO. De orthopedagogen en intern begeleiders hebben hierdoor meer tijd voor het begeleiden en ondersteunen van onderwijzend personeel bij het vertalen van het OPP en groepsplannen naar het werken in de klas en het, op basis van hun specifieke expertise, adviseren van de directie.

Zicht op kwaliteit

Vanuit de bestuurlijke regie is het aan de directeuren om vanuit een focus op ontwikkeling leiding te geven aan de kwaliteitsontwikkeling op schoolniveau. Binnen het toezichthoudend deel van het bestuur is een commissie 'onderwijskwaliteit' ingericht die werkt vanuit een reglement en een jaarplan.

De professionele dialoog is middels een gesprekscyclus verankerd in het professioneel statuut. Op alle niveaus/ disciplines in de organisatie is kwaliteitsontwikkeling onderwerp van gesprek en via de gesprekscyclus vindt tussen al deze niveaus voortdurend dialoog plaats.

Op alle scholen vindt maandelijks een zogenaamd kwaliteitsoverleg plaats waarbij leraren, intern begeleiders, orthopedagogen en locatie coördinatoren aanwezig zijn.

De schoolplannen geven per kalenderjaar aan welke ontwikkelingen/ambities worden afgesproken en welke resultaten dienen te worden behaald.

In de jaarplansystematiek, bij het opstellen van standaarden en normen en bij de borging in de kwaliteitsbibliotheek hanteren wij een van de inspectiekaders afgeleide ordening.

Verantwoording

Gestuurd vanuit de kwaliteitsagenda legt het bestuur in haar kwartaalrapportage verantwoording af aan de intern toezichthouder over de kwaliteit van het onderwijs, het financieel beleid, het personeelsbeleid, de huisvesting. Daarbij geeft het bestuur ieder kwartaal aan of en zo ja welke risico's zij ziet en welke maatregelen daarvoor zijn of worden genomen.

Ter voorbereiding van deze rapportage vindt overleg plaats met de directeuren en de kwaliteits- en auditcommissie van de intern toezichthouder.

Doelen en resultaten

Vanuit haar strategisch beleid en versterkt door het onvoldoende inspectieoordeel heeft het bestuur voor 2022 een verbeterplan opgesteld met daarin opgenomen de volgende doelen.

Doel	Stand januari 2023
De toezichthouder formuleert expliciet waar Volare voor staat, waaraan zij werkt en waar zij naar op weg is. Zij maakt expliciet wat de 'stip aan de horizon' is, in de buitenwereld en voor de interne organisatie. In het Strategische Beleidsplan 2023-2026 worden vanuit de maatschappelijke opdracht en de visie op onderwijs concrete en meetbare doelen per jaar zijn gesteld op de domeinen: - o Schoolklimaat - o Onderwijsproces - o Resultaten - o Ambitie, kwaliteitszorg en verantwoording Het strategisch beleidsplan bevat de ambities en doelen op hoofdlijnen. Jaarlijks worden deze ambities en doelen op hoofdlijnen concreet uitgewerkt in een jaarplan.	SBP is nog in ontwikkeling; Eind februari: grote stakeholdersmeeting Maart voltooiing SBP volgens de besloten lijnen. Kwaliteitsstelsel, beleidscyclus en kalender zijn vastgesteld en in werking gesteld. Middels het ingevoerde cyclische kwaliteitsmodel stuurt het bestuur op de gestelde doelen en resultaten van het

Doel	Stand januari 2023
De richting, ambities en doelen uit het SBP zijn leidend voor de schoolplannen voor 2023 – 2027 van de Verschoorschool (SO en VSO) en de van der Reijdenschool. Ook zij werken de ambities en doelen jaarlijks concreet uit in een jaarplan met activiteiten en te behalen objectieveerbare opbrengsten/resultaten.	Het kwaliteitsbeleid op de scholen is beschreven en is een samenhangend geheel met het bestuurlijk kwaliteitsstelsel
In de schoolplannen van 2023 is een beschrijving opgenomen van het te voeren kwaliteitsbeleid. Deze beschrijving sluit aan op het bestuurlijke kwaliteitsstelsel.	De te behalen opbrengsten/resultaten voor het komende jaar zijn vastgesteld op basis van de schoolstandaarden.
Het bestuur wil dat zij de resultaten van het geboden onderwijs kan beoordelen op basis van door de scholen gehanteerde kwaliteitsstandaarden met concreet geformuleerde normen.	De schoolstandaarden zijn geformuleerd en de directeuren rapporteren de opbrengsten en resultaten vanuit de in de standaarden opgenomen normen.
Ontwerpen en vaststellen van de kwaliteitscyclus; Opstellen jaarkalender; Inrichten van kwartaalrapportage;	Kwaliteitscyclus is vastgesteld; Jaarkalender is vastgesteld en wordt gevolgd; Kwartaalrapportage is ingericht. Specifiek worden, afhankelijk van de kwaliteitsagenda, per kwartaal items ingevoegd. Q3 en Q4 zijn afgerond. Q1 volgt in april en Q 2 in juli 2023. De inrichting van de kwaliteitsbib is afgerond en stap voor stap worden de vastgestelde documenten ingevoerd. We plannen onze activiteiten volgens de jaarkalender; De organisatiestructuur en overlegstructuur zijn in overeenstemming met het kwaliteitsstelsel • Toezichtkader is aangepast aan het kwaliteitsstelsel; • GMR werkt met een jaarplan dat is afgestemd op de kwaliteitsagenda; • De klankbordgroep op de scholen komt regelmatig bij elkaar en wordt betrokken bij de kwaliteitsontwikkeling; Kwaliteitsstelsel is ontworpen en ingevoerd. Middels rapportage op de gestelde doelen heeft het bestuur zicht op de behaalde resultaten.

Overige ontwikkelingen

Voor het merendeel van de leerlingen van Volare geldt dat zij naast een speciaal onderwijsaanbod ook ondersteuning nodig hebben vanuit Jeugdhulp/-zorg organisaties. De ambitie van Volare is om de kwaliteit van haar onderwijs te verhogen door verbinding te maken met jeugdhulporganisaties, gemeenten (CJG) en samenwerkingsverbanden.

Per 1 maart 2021 werd formeel gestart met het 'onderwijs jeugd arrangement'. Hiermee kwam voor alle leerlingen van de Verschoorschool een integraal en indicatie loos integraal aanbod van onderwijs en zorg beschikbaar. Bij de afsluiting van het boekjaar 2021 bleek voor de gemeenten dat er onvoldoende zicht was op de geldstromen naar de jeugdhulporganisaties en op de mogelijkheden om de declaraties door te zetten naar gemeenten buiten het samenwerkingsverband. Vanwege deze onzekerheid besloten de gemeenten in mei 2022 het OJA te beëindigen, met uitzondering van het deel waaruit de Koestergroepen van de Verschoorschool bekostigd worden.

Gevolg was dat besloten werd om de gespecialiseerde ondersteuning vanuit twee jeugdhulporganisaties (Karakter en Grip) uit eigen middelen te bekostigen (totaal ± € 42.000,-) en de inzet vanuit GGZ Centraal Friesland en Loofles via individuele indicatiestelling. Het bestuur heeft besloten om begin 2023 een zorgvuldige evaluatie van het OJA te laten doen om met die informatie opnieuw met gemeenten in gesprek te gaan over een vernieuwd Onderwijs Jeugd Arrangement.

Als gevolg van een sterke daling van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs van het Morgen College in Zeewolde, heeft het bestuur van het Morgen College besloten om deze locatie te sluiten. Dit heeft als gevolg gehad dat per 1 augustus 2022 ook de twee transfergroepen van de Verschoorschool werden gesloten. Het totaal aantal leerlingen in de transfergroepen nam daardoor af met in totaal 20 leerlingen. De leraren van deze locatie konden elders binnen de eigen organisatie worden herplaatst.

Toekomstige ontwikkelingen

Vanuit het beleid van de samenwerkingsverbanden worden sinds 2013 budgettaire beperkingen voor de reguliere scholen aangekondigd die kunnen leiden tot minder instroom van leerlingen in het SBO en SO. Na een aanvankelijk sterke daling tussen 2014 en 2017 is er daarna sprake geweest van enige groei en vervolgens stabilisatie. Tegen de landelijke trend in was met ingang van schooljaar 2022-2023 op het SO en in mindere mate op het SBO sprake van een daling van het leerlingaantal. Duiding van deze cijfers is moeilijk, maar het bestuur vermoedt dat initiatieven, in meerdere gemeenten in onze regio, om lokaal gespecialiseerde 'tussenvoorzieningen' in te richten hieraan bijdragen. De toekomst laat zich allerminst voorspellen, maar het bestuur zal in haar beleid rekening houden met een structureel lager aantal leerlingen.

Aandachtspunt voor de komende jaren is de huisvesting van alle locaties van de Verschoorschool! Alle scholen staan op de nominatie voor nieuwbouw en hoe positief dat ook lijkt, de werkelijkheid is dat de extreme stijging van bouwkosten en de verduurzamingsagenda van de gemeenten ertoe heeft geleid dat op alle plaatsen de processen ernstig vertraagd zijn en onduidelijk is wanneer de nieuwbouw daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden. Onderhoud en modernisering van de bestaande gebouwen is nodig en wenselijk. Het bestuur zal op basis van een actueel meer jaren onderhoudsplan van de scholen een voorziening treffen om het benodigde onderhoud uit te kunnen voeren.

Het twee jaar geleden gestarte ontwikkelingsproces ter verbetering van de onderwijskwaliteit zal, naar verwachting, medio 2023 leiden tot een voldoende oordeel van de onderwijsinspectie. Toch is het bestuur van mening dat ook dan de kwaliteit nog verhoogd kan worden en goed geborgd moet worden. Om de scholen hierbij te ondersteunen zal gebruik gemaakt worden van de inzet van externe deskundigen, die kunnen zorgen voor inhoudelijke inbreng en voor begeleiding en coaching en waar nodig voor personele versterking.

Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten van de scholen zijn te lezen op scholenopdekaart.nl

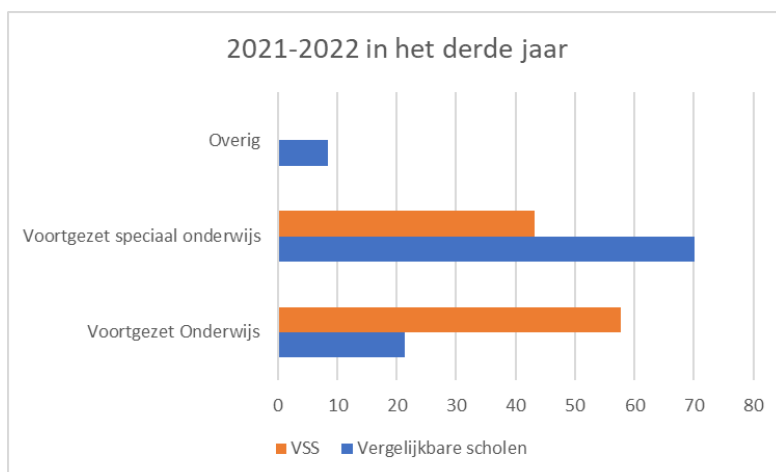
Het is de ambitie van Volare om 90% van de leerlingen uit te laten stromen op het in het OPP vastgestelde uitstroomniveau en minimaal 75% van de leerlingen na 2 jaar nog steeds op dit niveau onderwijs volgt. Ook wil het bestuur dat de uitstroom van leerlingen minimaal op het niveau is van de landelijk benchmark met vergelijkbare scholen.

Verschoorschool:

Evenals vele jaren hiervoor zien we ook dit jaar opvallend goede resultaten resultaat bij de uitstroom- en doorstroomgegevens van de oud-leerlingen van de Verschoorschool.

Deze resultaten bevestigen het beeld dat onze inspanningen in de transfergroepen in Harderwijk en in het Junior College in Nunspeet om leerlingen succesvol de overstap te laten maken van speciaal naar regulier onderwijs, succesvol zijn. Onderstaande, uit scholen op de kaart overgenomen, grafieken illustreren duidelijk dat schoolverlaters van de Verschoorschool niet alleen vaker regulier uitstromen dan leerlingen op vergelijkbare SO-scholen, maar ook dat zij zich daar goed kunnen handhaven.

Waar zitten de oud-leerlingen van de Verschoorschool?

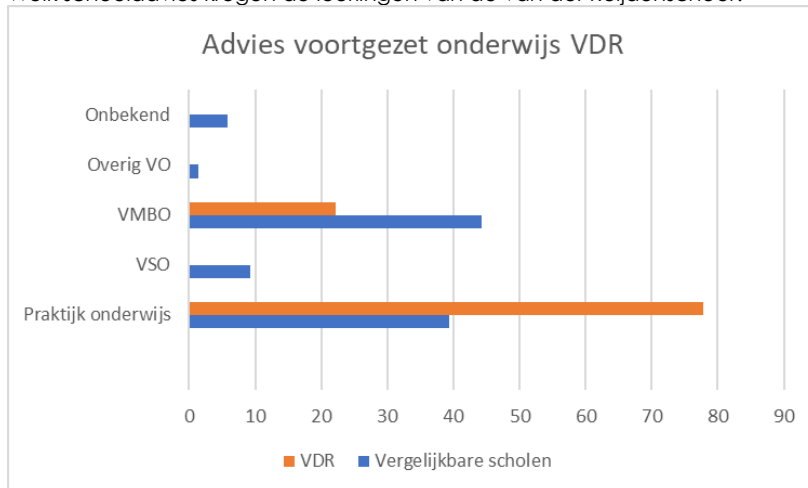

Niet zichtbaar in deze overzichten, maar zeker het vermelden waard, is dat ook in 2022 alle leerlingen die vanuit de transfergroepen van de Verschoorschool regulier zijn doorgestroomd, zonder vertraging succesvol hun eindexamen hebben gedaan. **Voor de negende achtereenvolgende keer een 100% score!**

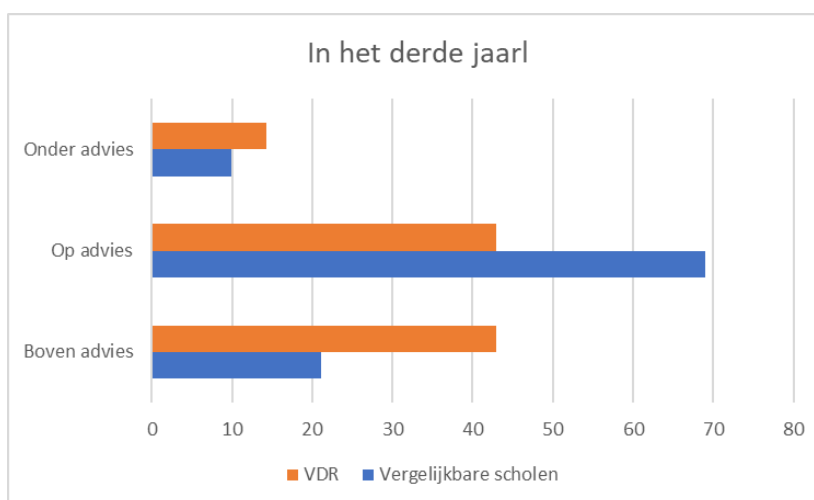
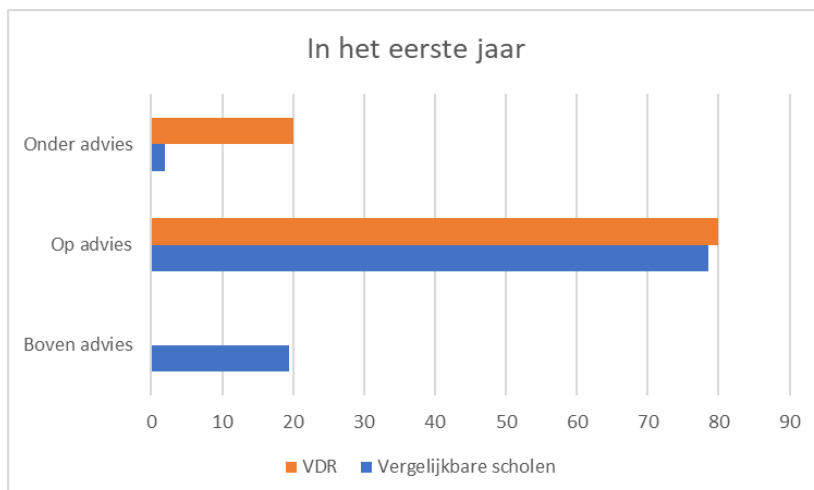
Van der Reijdenschool

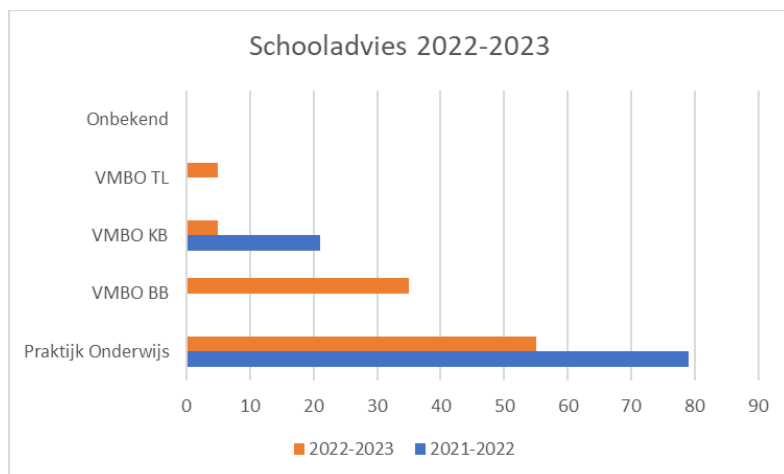
Bij de resultaten van de van der Reijdenschool valt op dat de school vergeleken met andere SBO-scholen gemiddeld lagere schooladviezen uitbrengt. Vervolgens is te zien dat drie jaar na hun start in het Voortgezet onderwijs, een groot aantal leerlingen van de VDR is 'opgestroomd'. Dit beeld bevestigt de eerder dit jaar getrokken conclusie dat de school te voorzichtig adviseert en dat het belangrijk is om de verwachtingen hoger te stellen. In het onderwijsaanbod is dit inmiddels gebeurd en dit moet leiden tot schooladviezen die einde schooljaar 2022-2023 aanmerkelijk hoger moeten liggen (zie vergelijkingsgrafiek). Streven is dat het uitstroomniveau binnen drie jaar op het niveau van de landelijke benchmark ligt.

Welk schooladvies kregen de leerlingen van de van der Reijdenschool?

Zitten de oud-leerlingen van de van der Reijdenschool in het voortgezet onderwijs, op of onder hun schooladvies?

Inspectie

Naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek van de inspectie eind 2021 kregen het bestuur van Volare, (onvoldoende) de van der Reijdenschool (zeer zwak) en de SO Verschoorschool (onvoldoende) een herstelopdracht. Een opdracht die ervoor zorgde dat bestuur en scholen een intensief verbeterproces in gang gezet hebben. De uitvoering van dit proces werd begeleid door medewerkers van 'Goed Worden Goed Blijven' van de PO-Raad. Naast een grondige analyse van de situatie op de scholen en binnen het bestuur, werd ook gekeken naar het functioneren van de teams, het management en de andere onderdelen van de organisatie. Op basis van deze uitkomsten zijn verbeterplannen opgesteld en is externe begeleiding ingeschakeld. Voor de scholen en ook voor het bestuur werd 2022 daarmee een verbeterjaar met als eerste meetpunt een voortgangsgesprek met de inspectie in juni. Na afloop van dit gesprek konden we vaststellen dat we op de goede weg waren. Dit beeld werd in januari 2023 bevestigd toen bij het kwaliteitsonderzoek op de van der Reijdenschool bleek, dat het label 'zeer zwak' niet meer aan de orde is en de inspectie in haar verslag over het voortgangsgesprek aangaf dat zij de verbetering ook signaleerde op de Verschoorschool en op bestuursniveau. Medio juni zal zowel op de Verschoorschool als op de van der Reijdenschool een herstelonderzoek plaats vinden. Indien het ontwikkelproces doorloopt volgens plan, verwacht het bestuur een voldoende oordeel voor zowel de scholen als het bestuur.

Passend onderwijs

Het bestuur van Volare richt haar inspanningen in het kader van Passend Onderwijs op het vergroten van kansen voor kinderen om zich, met gerichte (passende) ondersteuning te kunnen handhaven binnen het regulier onderwijs of daar succesvol te (re-)integreren. Dit door het inzetten van expertise in of ten dienste van het reguliere onderwijs.

Omdat Volare vrijwel geen rechtstreekse ondersteuningsmiddelen vanuit Passend Onderwijs ontvangt, zijn hierover aparte afspraken gemaakt met samenwerkingsverbanden en schoolbesturen.

Beschreven, per bij SWV Zeeluwe aangesloten gemeente, richt Volare haar beleid op:

Epe:

In Epe wordt door de van der Reijdenschool, samen met de gemeente, de schoolbesturen van het PO en VO, de voorschoolse voorzieningen en het CJG een 'Expertisecentrum' ontwikkeld, waarin nauw wordt samengewerkt om alle kinderen en jongeren in Epe een integraal passend aanbod van onderwijs en indien nodig zorg te bieden.

Onze ambitie

Ontwikkeling van de van der Reijdenschool tot het onderwijskundige hart van 'Expertisecentrum Epe' dat gevormd wordt door primair onderwijs, voortgezet onderwijs, voorschoolse voorzieningen, CJG en jeugdzorg.

Binnen de muren van de Van der Reijdenschool hebben wij voldoende 'kritische massa' om gespecialiseerd onderwijs te bieden aan leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO en aan leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring voor het SO.

Binnen zogenaamde 'SO-ondersteuningsgroepen' verzorgt de van der Reijdenschool onderwijs en 'terugkeer begeleiding van leerlingen met complexe ondersteuningsvragen'. Vanuit deze groepen worden ook de scholen begeleid waar de leerlingen naar 'terugstromen'.

Doelen van deze groepen zijn:

- het aantal leerlingen dat structureel aangewezen is op gespecialiseerd onderwijs binnen Epe is lager dan het landelijk gemiddelde;
- expertise van gespecialiseerd en regulier onderwijs wordt gedeeld en versterkt elkaar.

Inzet middelen:

Het bestuur draagt met de andere schoolbesturen en de gemeente Epe bij aan de inzet van externe begeleiding van dit proces.

Daarbij is de directeur van de van der Reijdenschool in duo met een collega-directeur vanuit het basisonderwijs projectleider. Zijn inzet is wtf 0,1 per week. De orthopedagoog van de VDR-school ondersteunt het CJG met een inzet van wtf 0,2 per week. De inzet van beide functionarissen wordt vergoed door de gemeente Epe. Twee leraren van de VDR worden 1 dag per week gefaciliteerd om andere scholen te begeleiden. Totaal in 2022 aan inkomsten € 52.621, -

De kosten voor de ondersteuningsgroepen worden gedekt door enerzijds de reguliere inkomsten op basis van de getelde SO-leerlingen en anderzijds door de basisscholen die gebruik maken van deze voorziening. Daarnaast staan de schoolbesturen uit Epe garant voor een eventueel exploitatietekort van deze ondersteuningsgroepen. In 2022 betrof dat een bedrag van € 193.312, -

Resultaten eind 2022:

- De gemeente Epe heeft het IHP vastgesteld met daarin opgenomen de nieuwbouw van een IKEC met daarin twee basisscholen, het SBO/SO van Volare, kinderopvang en CJG.
- De twee zogenaamde 'ondersteuningsgroepen' zijn langzamerhand gevuld met geïndiceerde leerlingen. Hierdoor is er nauwelijks ruimte om observatieleerlingen te plaatsen. Bij de jaarlijkse evaluatie van de regeling zal worden besproken of er een wijziging noodzakelijk is vanaf schooljaar 2023-2024.

Elburg:

Onze ambitie

Vanuit haar expertise als school voor gespecialiseerd onderwijs is de VDR-school een belangrijke samenwerkingspartner voor het basisonderwijs in de omgeving met als doel om bij te dragen aan 'thuisnabij onderwijs' voor zoveel mogelijk leerlingen.

Inzet middelen

De orthopedagoog van de van der Reijdenschool participeert in het lokale ondersteuningsteam. Daarbij bieden wij de gelegenheid aan de basisscholen om de ondersteuningsmogelijkheden van de VDR/VSS Epe te benutten voor tijdelijke plaatsingen.

De van der Reijdenschool heeft hiervoor een vergoeding ontvangen van € 16.337, - van de schoolbesturen in Elburg.

Resultaten eind 2022

Vanuit de Commissie van Begeleiding wordt door de van der Reijdenschool expertise ingebracht;

- o op de basisscholen in Elburg, als participierend adviseur van het expertiseteam;
- o op de basisscholen in Elburg, middels onderzoek, diagnostiek en begeleiding van leraren.

Nunspeet:

Onze ambitie

De Verschoorschool vervult een belangrijke regionale rol in het gespecialiseerde onderwijs aan leerlingen met complexe vragen op het gebied van leren en gedrag. Op de Verschoorschool wordt onderwijs en jeugdhulp zo geïntegreerd mogelijk aangeboden en de leerlingen, passend bij hun cognitieve mogelijkheden zo regulier mogelijk door of uit te laten stromen.

Inzet middelen

Om deze voorziening mogelijk te maken werkt de Verschoorschool met groepen van gemiddeld 6 leerlingen en fulltime ondersteuning, waarvan een deel door Pactum jeugdhulp.

De personele meerkosten voor deze extra ondersteuning worden gedragen door SWV Zeeluwe (€ 212.000, -) en voor de inzet van jeugdhulp door middelen vanuit het OJA-budget.

Resultaten eind 2022

Door het in stand houden van 'Koestergroepen' lukt het ons om (gemiddeld 24) leerlingen met zeer complexe vragen een onderwijsplek te bieden. Met deze voorziening dragen wij bij aan het terugdringen van de 'thuiszittersproblematiek' en kinderen weer op te nemen in het onderwijsproces.

Zowel vanuit het samenwerkingsverband als vanuit de gemeenten in onze regio bestaat de wens om vande Koestergroepen een structurele voorziening te maken. De wijze van bekostiging en de verdeling van kosten zijn nog onderwerp van gesprek.

Harderwijk:

In Harderwijk concentreert onze inzet zich op het 'transferonderwijs' bij het Morgen College, waarmee wij leerlingen drempelloos en zonder vertraging doorschakelen vanuit het Speciaal Onderwijs naar diplomagericht voortgezet onderwijs.

Onze ambitie

Hoge uitstroom en bestendigingsresultaten voor de leerlingen uit de transfergroepen.
Stabiele bekostigingsafspraken voor zes transfergroepen. (2 VSO en 2 VO groepen)

Inzet middelen:

Transfergroepen:

Monitoring van de leerlingen uit de transfergroepen.

De loonkosten van de ingezette Verschoorschool medewerkers worden vergoed door het samenwerkingsverband stg. Leerlingenzorg. (€ 417.000, -) Vanuit een afspraak met alle V(S)O scholen binnen de stg. Leerlingenzorg ontvangt de Verschoorschool van het samenwerkingsverband nog een algemene vergoeding voor de ontwikkeling van Passend Onderwijs die wordt ingezet voor interne begeleiding van leraren in de transfergroepen. (€ 17.500, -)

Resultateneind 2022

Het afgelopen jaar stroomde 100% van de leerlingen die in een van onze transfergroepen heeft gezeten met een diploma uit.

In 2022 is er rust gerealiseerd over de financiële afspraken die onder deze samenwerking liggen en zijn definitieve afspraken vastgelegd in een overeenkomst met het Morgen College. Het gesprek over de garantieregeling LGF is afgerond. Volare draagt deze vergoeding af naar rato van het aantal VSO-leerlingen.

Onrust ontstond eind 2022 toen bij de begrotingsbespreking van SWV stg. Leerlingenzorg bleek dat er, vanwege een onverwachte 'korting' vanuit OCW, ingrijpend bezuinigd moet worden op de 'arrangementen'. Lopend 2023 zullen door het SWV keuzes gemaakt moeten worden die van invloed zijn op de omvang van de transferarrangementen. In geval het aantal toegekende transferarrangementen afneemt, verwacht het bestuur dat het aantal VSO leerlingen zal toenemen.

Zeewolde:

In Zeewolde werkt de Verschoorschool nauw samen met het SBO van Educare. Doel is om de PO scholen in Zeewolde te ondersteunen bij het zo inclusief mogelijk organiseren van het onderwijs in Zeewolde.

Onze ambitie

Gebruik makend van onze nevenvestiging willen we samen met Educare en de basisscholen in Zeewolde onze expertise in Zeewolde brengen. Dit middels het inrichten van een observatie, diagnostiek en adviesgroep voor kleuters. Onze ambitie is om ervoor te zorgen dat kinderen met extra ondersteuningsbehoeften zo huisnabij mogelijk Passend Onderwijs te bieden.

Inzet middelen

Vanuit de Verschoorschool zetten wij een leraar (wtf 0,6) in voor deze groep en ondersteuning door een orthopedagoog en de directeur. Dit beiden naar behoefte.

Gedurende een met Educare en de andere scholen afgesproken periode van 2 jaar moet blijken of er voldoende massa is (gemiddeld 12 leerlingen) om deze groep structureel in stand te houden. Eind schooljaar 2022-2023 wordt dit geëvalueerd.

Resultaten eind 2022

De kleutergroep is in augustus gestart met 6 leerlingen en dit jaar gegroeid tot 10 leerlingen. Naar verwachting groeit dit aantal in schooljaar 2022-2023 tot 12 leerlingen.

Ultimo 2022 was er nog geen overeenstemming tussen het samenwerkingsverband, de schoolbesturen van Zeewolde en Educare/Volare over de bekostiging van de groep. De bekostiging vanuit DUO voor bij Educare of Volare ingeschreven leerlingen is ruimschoots onvoldoende. (€ 90.000, -) Zolang nog geen overeenstemming is over de bekostiging wordt dit tekort gedragen door Educare en Volare.

Nationaal Programma Onderwijs

Nadat eind schooljaar 2021-2022 bekend werd dat er vanuit het Nationaal Programma Onderwijs veel extra middelen beschikbaar kwamen zijn de scholen van Volare direct aan het werk gegaan om hiervoor een plan te schrijven.

Eerste onderdeel van dit plan was het maken van een schoolscaan. Deze analyse bracht in beeld hoe de leerlingen zich de afgelopen periode hebben ontwikkeld, cognitief, executief, sociaal en op welbevinden. (Individueel, groep, school) en:

- wat daarvan de oorzaken zijn. (Mogelijke oorzaken zijn minder onderwijstijd, thuisonderwijs en/of emotionele overbelasting.
 - Welke ontwikkelbehoeften de leerlingen hebben op de korte en langere termijn?
- wat deze behoeften vragen van het team in termen van vakmanschap, belastbaarheid en inzetbaarheid?
- wat dit betekent de inzet van externe expertise?

Vanuit de analyse en de behoefte beschrijving werden projectdoelen geformuleerd.

De leerresultaten van alle leerlingen worden hoger om zo hun kansen voor de toekomst te vergroten.

Binnen de school heerst een positief pedagogisch klimaat dat kinderen uitdaagt en waar regels en afspraken helder zijn. Hierdoor neemt het welbevinden van de kinderen toe (meetbaar via ZIEN! KIJK en SCOL).

Gekozen interventies:

- Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren:
 - *Inzet lerarenondersteuners in het geven van bijles en in het lopen van vaste hulprondes na de instructie waardoor de leerkracht verlengde instructie kan geven.*
- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren:
 - *Het realiseren van een professionele leergemeenschap vanuit het Michaëla Concept School. Er wordt gewerkt met leerteams en collega's werken op een professionele wijze samen.*
- Professionalisering van het team op het gebied van kennis over leren en gedrag. Deze kennis wordt vervolgens meegenomen in een gezamenlijk gedragen visie op het gebied van leren en gedrag.
 - *In de school worden de lessen gegeven volgens de uitgangspunten van Rosenshine (2012). Er wordt gewerkt met het EDI-model.*
- Sociaal-emotionele en fysiek ontwikkeling van leerlingen
 - *Inzet sport coaches*

Na het vaststellen van deze projectdoelen werd een begroting vastgesteld alsmede een verantwoordingsprotocol. Een speciaal woord van dank aan de GMR is hier op zijn plek, omdat zij met ons meegedacht hebben en bereid waren en tijdig hun instemming verleenden aan het projectplan.

Middel	Projectdoel	
Extern Personeel	Judo lessen: extra beweging en sociaal emotionele ontwikkeling	€ 4.800,-
Extern personeel	Scholing vanuit CED: achterstanden oplossen door 'instructie-groepen'.	€ 5.000,-
Extern personeel	Scholing vanuit LeF; schoolklimaat en veiligheid	€ 20.000,-
Intern Personeel	Inzet lerarenondersteuners, leraren en orthopedagoog: - remedial teaching; - bewegingslessen; (wtf - muziek SEO; (wtf 0,2) - Handvaardigheid SEO; - begeleiding instructiegroepjes (wtf 0,7) Inzet socio-therapeutisch leerlingbegeleider VSO	€ 170.386,- € 3.531,-
Materiele kosten	Remediërende leesboeken; wegwerken leesachterstand EDI; wisbordjes: ondersteuning van actieve deelname aan de instructie	€ 3.229,-
Reservering bestemmingsreserve		€244.904,-

Sociale veiligheid

Van oudsher is binnen de scholen van Volare sociale veiligheid een belangrijk thema. Ook door de overheid wordt dit thema hoog op de agenda gezet en worden er verschillende protocollen, meldcodes en aanwezigheid van functionarissen voorgeschreven. Omdat deze regelingen door verschillende departementen worden opgelegd is er een 'wirwar' aan voorschriften die voor veel onduidelijkheid zorgt. Het veiligheidsbeleid van Volare is in 2021 geëvalueerd en bijgesteld. Bij deze herziening waren behalve het bestuur en de directie ook de GMR, interne- en externe vertrouwenspersonen en de arbodienst nauw betrokken.

Het veiligheidsbeleid voldoet aan de huidige eisen, waaronder alle onderliggende documenten en benoeming van functionarissen op de verschillende domeinen. Zo zijn binnen het veiligheidsplan een klachtenregeling, integriteitscode, regeling vertrouwenspersoon en klokkenluidersregeling opgenomen. Jaarlijks wordt de veiligheidsmonitor afgenomen en de resultaten ervan worden besproken binnen het team, met de GMR en met de vertrouwenspersonen. De conclusies uit deze overleggen worden vertaald naar activiteiten binnen het jaarplan. Op basis van de monitor in 2022 zal het terugdringen van grensoverschrijdend taalgebruik- en gedrag van leerlingen extra aandacht krijgen.

Minstens even belangrijk is dat er binnen de scholen en in de klassen actief gewerkt wordt aan een veilig klimaat voor alle leerlingen.

Het 'Programma Alternatieve Denk-strategieën' (PAD) wordt in alle groepen uitgevoerd. Op de van der Reijdschool en de Verschoorschool gebruiken we de CED-leerlijnen voor Sociaal Gedrag en Leren Leren. Op het VSO wordt gewerkt met de methode 'Scol'. De standaarden en normen alsmede de afspraken over periodiek tevredenheidsonderzoek en de veiligheidsmonitor zijn opgenomen in de kwaliteitsbibliotheek en de schoolgidsen.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Doelen en resultaten

Professionalisering

Werken in het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs en Speciaal Basis Onderwijs vraagt veel van mensen, dat is binnen de scholen van Volare niet anders. Grote betrokkenheid, de overtuiging dat ons werk er echt toe doet voor onze kwetsbare leerlingen en dat dit alleen lukt door samenwerking, is een absolute voorwaarde om in deze categorie onderwijs succesvol te zijn. Volare investeert daarom veel in scholing, begeleiding en coaching van haar medewerkers, zowel in startend personeel als in ervaren personeel.

Door middel van de in het professioneel statuut geregelde en vastgelegde overleggen wordt de kwaliteitsontwikkeling van de scholen in samenhang met professionele ontwikkeling van de medewerkers overleg besproken en vormgegeven.

Beleidsvoornemens 2022	Stand januari 2023
Scholen worden professionele leergemeenschappen	Onder begeleiding van Academica en LeF is het eerste jaar afgerond. Directeuren, locatie coördinatoren en CvB leden zijn geschoold en getraind. Teams hebben studiedagen gehad. Uitvoeringsagenda is opgesteld, werkafspraken zijn vastgelegd, leerteams zijn actief en kwaliteitsagenda is leidend.
Leraren en leraar ondersteuners geven les volgens EDI	Alle leraren en leraar ondersteuners hebben scholing gehad. Begeleiding en Coaching vanuit CED-groep loopt ook in 2023 door.

Beleidsvoornemens 2022	Stand januari 2023
	Intern begeleiders en orthopedagogen bezoeken dagelijks de groepen en geven feedback op het handelen van leraren en leraar ondersteuners. Ambitie is dat binnen 2 jaar alle lessen volgens de EDI-werkwijze worden gegeven. Per januari 2023 was de ambitie dat 80% van de leraren scoorde op het afgesproken niveau, nog niet behaald.
Alle leraren werken met Groepsplannen en OPP's	In alle groepen wordt gewerkt met vastgestelde groepsplannen en OPP's.
Aanpak werkdruk: In het kwaliteitsoverleg, waar ook het jaarplan wordt besproken, wordt door het team op schoolniveau besloten over de inzet van de werkdrukmiddelen.	Op de van der Reijdenschool (€ 20.190, -) en de Verschoorschool hebben de teams ervoor gekozen om de werkdrukmiddelen in zijn geheel (€ 145.244, -) in te zetten voor extra handen in de klas. Dit is gerealiseerd door een aantal leraren en leraar ondersteuners een tijdelijke uitbreiding van hun dienstverband te geven, zodat zij nu meer tijd hebben ze meer tijd om te evalueren/observeren/individuele hulp te bieden en of lessen voor te bereiden?

Toekomstige ontwikkelingen

Als resultaat van de ingezette professionalisering van de schoolteams, de intensieve samenwerking met zorgteams in het Onderwijs Jeugd Arrangement, verwacht het bestuur dat de met name startende medewerkers sneller op het niveau komen dat binnen het gespecialiseerd onderwijs gevraagd wordt en enthousiaster zijn om hier ook in werkzaam te blijven. Hiermee zal stap voor stap het beoogde en voor de scholen gewenste aantal leraren gerealiseerd kunnen worden. Dit alles wel onder voorwaarde dat het landelijk lerarentekort niet nog verder oploopt. Investeren in de kwaliteit van de medewerkers is een blijvende ambitie van het bestuur omdat zij op deze manier een aantrekkelijk werkgever wil blijven.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

2022 was het jaar dat een einde kwam aan de Coronamaatregelen en het mogelijk werd om het ingezette proces van kwaliteitsontwikkeling te versnellen. Belangrijk binnen dit kwaliteitsproces is de overgang naar meer opbrengstgericht werken. Een overgang die niet alleen leidde tot positieve leeropbrengsten, maar ook tot hogere werkdruk. Daarbij is ook gebleken dat een aantal medewerkers zich niet goed konden vinden in de hieronder liggende visie en er voor koos om de organisatie te verlaten. Het verloop onder het personeel was daardoor groot. Het bestuur houdt er rekening mee dat dit beeld ook in 2023 nog te zien zal zijn. De werving van een nieuwe directeur voor het Junior College werd succesvol afgerond, maar doordat zij pas in februari 2023 beschikbaar was, heeft het bestuur gekozen voor de inzet van een interim-directeur in de periode van januari tot en met oktober. (€ 135.000, -) Vanaf oktober hebben de beide andere directeuren de vacature ingevuld. Hierbij werden zij ondersteund door de inzet van externe intern begeleiders. (24.372, -)

Uitkeringen na ontslag

Lopende het verslagjaar 2022 hebben twee medewerkers een ontslaguitkering ontvangen. De totale kosten van deze uitkering waren € 8.718, - In beide situaties betrof het ontslag op medische gronden waarop het bestuur geen invloed had. Het bestuur hecht eraan om medewerkers die de organisatie verlaten te begeleiden naar ander werk. Dit doet zij zo mogelijk door inzet van de bij Akorda ingehuurd HRM medewerker en zo nodig door inzet van externe organisaties. Ook voor 2023 verwacht het bestuur dat er geen sprake of nauwelijks sprake zal zijn van kosten voor uitkeringen na ontslag. De huidige situatie op de arbeidsmarkt maakt, dat de verwachting is dat de mogelijkheden om medewerkers succesvol van werk naar werk te begeleiden groot zijn.

Ten gevolge van het lerarentekort bleek het lang onmogelijk om in de vacature voor een VSO leraar te voorzien en is van januari tot en met juli gebruik gemaakt van de diensten van een uitzendbureau. (€ 33.819,-)

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Binnen Volare werken drie directeuren waarvan er een al langere tijd. Voor de nieuwe directeuren is het tevens hun eerste directiefunctie. Met de directeuren is het gesprek gevoerd over de knelpunten die zij ervaren en de oplossingen die zij voor ogen hebben. Dit gesprek vond plaats met de bestuurder en de directeuren gezamenlijk. De bestuurder heeft ook nog met de directeuren apart gesproken. Op basis van de uitkomsten van deze gesprekken is een begeleidings- en coachingstraject afgesproken dat voorziet in individuele trajecten en eveneens in een proces ter bevordering van de onderlinge samenwerking. Deze trajecten worden geboden door een coach van 'LeF' die ook mede begeleider is van het proces 'Professionele Leergemeenschap'. (Kosten 2022: € 31.000,-)

Strategisch personeelsbeleid

Het bestuur zet zich in om voldoende bekwaam, gemotiveerd, gezond, betaalbaar en duurzaam inzetbaar personeel te behouden en zo nodig te werven, waarmee zij het onderwijs kan verzorgen, verbeteren en innoveren. Sedert drie jaar is er vanuit Akorda een HRM specialist gedetacheerd (wtf 0,4) die het bestuur ondersteunt bij het ontwikkelen van HRM beleid.

Op basis van de gestelde kwaliteitsdoelen zijn de teams schoolstandaarden en normen vastgesteld. Middels de Digitale Observatie Tool worden lessen geobserveerd en wordt een schoolfoto gemaakt die de kwaliteit van de lessen in beeld brengt. Deze opbrengsten geven richting aan de scholings- en begeleidingsactiviteiten en input voor de wervingsprocedure van nieuw personeel. In 2023 wordt een nieuw strategisch beleidsplan opgesteld waarin HRM integraal zal worden opgenomen en door het afstemmen van de verschillende beleidsonderdelen bijdraagt aan de doelen van de organisatie.

In de aanloop voert het bestuur een HRM-scan uit waarmee zij zicht krijgt op het HRM binnen de gehele organisatie. In deze scan zijn onder andere de volgende elementen opgenomen.

- Verbinding strategisch beleid tussen bestuur en schooldoelen
- Algemeen personeelsbeleid
- Motivatie en bekwaamheid van medewerkers
- Tevredenheid over mogelijkheden
- Verbondenheid en betrokkenheid
- Bevorderende en belemmerende factoren

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Doelen en resultaten

De scholen van Volare zijn gehuisvest in gebouwen van 50 tot 60 jaar oud en in een tweetal 'tijdelijke' voorzieningen. Al lange tijd staat (ver)nieuwbouw hoog op de agenda van het bestuur. Deze vernieuwingsplannen worden ontwikkeld vanuit de visie dat onze scholen een lokale en regionale rol vervullen, in het bieden van gespecialiseerd onderwijs en expertise. Samenwerking met onderwijspartners, zorgpartners, kinderopvang en CJG worden nadrukkelijk betrokken bij deze samenwerking. Met het oog op de discrepantie tussen de afschrijvingsduur en de resterende levensduur van de gebouwen, wordt een onderhoudsprogramma uitgevoerd.

Beleidsvoornemens 2022	Stand januari 2023
(Ver)nieuwbouw: - Epe: Op laten nemen van het IKEC in het IHP met planontwikkeling vanaf 2023-2024. Partners: K. Norelschool, Nieuwe Wisselse school, Koppel kinderopvang, CJG.	Per december 2022 is IHP vastgesteld

Beleidsvoornemens 2022	Stand januari 2023
- Nunspeet: Bouw Junior College weer vooraan in uitvoering binnen nieuwe IHP. Nieuwbouw voor IKEC samen met Educare in Nunspeet. - Harderwijk: Nieuwbouw voor IKEC samen met Educare in Harderwijk. Opname VSO in nieuwbouw Morgen College	IHP is langs OOG. Vast stellen gemeenteraad in april 2023 IHP is vastgesteld in maart 2023 Lokalen staan in de tekening. Gemeenteraad moet op 16 april besluit nemen.
Onderhoud: Voor alle scholen geldt dat schilderwerk wordt bijgehouden, dakbedekking indien nodig wordt gerepareerd of vervangen en de binnenkant van de scholen wordt opgefrist.	Met het opknappen van de binnenkant van de scholen is begonnen. Maar dit gaat in 2023 nog verder. Dakbedekking is nog niet vervangen.. Schilderwerk is gestart loopt jaarlijks door.
Facilitair: Tijdens Corona bleek dat hygiëne veel besmettingen kon voorkomen, ook tegen griep. Hiertoe extra maatregelen nemen.	Intensiever programma schoonmaken is gecontracteerd. Abonnement op onderhoud en aanvulling hygiëne materiaal is afgesloten.

Toekomstige ontwikkelingen

Door de gemeentebesturen van alle drie de gemeenten waarin Volare haar scholen heeft wordt eind 2022 of begin 2023 een nieuw strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het bestuur streeft ernaar om met partners uit onderwijs en zorg in de gemeenten Epe, Nunspeet en Harderwijk IKEC's (Integrale Kind Expertise Centra) te realiseren. 2023 zal een jaar worden waarin de visie hierop wordt uitgewerkt en geconcretiseerd, waarna in 2024 begonnen kan worden met de ontwikkelingen van bouwplannen.

Om deze complexe processen te begeleiden zal het bestuur zich ook in 2023 laten ondersteunen door externe deskundigen op zowel huisvestings- als juridisch terrein.

Met ingang van 2024 is het bestuur verplicht om een voorziening aan te houden voor groot onderhoud. Om de hoogte van deze voorziening in de juiste omvang vast te stellen zal een gecertificeerd bureau (Nibag) de meer jaren onderhoudsplannen van de scholen herijken en berekenen hoe hoog de voorziening moet worden.

2.4 FINANCIËEL BELEID

Doelen en resultaten

De 'negatieve' begroting voor het jaar 2022 was onderdeel van een meer jaren stappenplan van het bestuur, dat (financieel) het doel had om het eigen vermogen terug te brengen tot een voor Volare verantwoord en te verantwoorden niveau boven de door de minister bepaalde signaleringswaarde.

Toelichting:

Al meerdere jaren ontvangt het primair onderwijs en daarbinnen het gespecialiseerde onderwijs, incidenteel, veel extra geld. Op het eerste oog een goede ontwikkeling, maar in de praktijk maken bestedingsvoorschriften en regels een goede inzet van deze incidentele middelen complex. Per subsidie is het verschillend of de GMR betrokken moet worden of alleen de MR, dan weer het team en soms is er helemaal geen medezeggenschap betrokken. Voor alle betrokkenen is dit onoverzichtelijk en verwarrend.

Hier komt bij dat het ingewikkeld is om 'eenmalig geld' binnen een kort tijdsbestek doelmatig te besteden ten tijde van een periode waarin sprake is van een chronisch lerarentekort. Zolang er niet meer ruimte is om middelen anders te mogen besteden (bijvoorbeeld aan huisvesting) blijft het lastig om de hoogte van het eigen vermogen terug te brengen.

Beleidsvoornemens 2022	Stand januari 2023
Negatief resultaat van € 331.170, - Inkomsten/Uitgaven t.b.v. de 'lopende' organisatie werd neutraal begroot.	Negatief resultaat is niet gerealiseerd. Het gerealiseerde positieve resultaat werd veroorzaakt door € 1000.000, - meer inkomsten t.b.v. personeel. Deze middelen konden maar beperkt worden ingezet.
Extra uitgaven werden opgenomen voor: - verbetering onderwijskwaliteit; - scholing medewerkers; - verbetering huisvesting;	- investering in onderwijskwaliteit is overeenkomstig de planning gebeurd. Veel training en coaching 'on job' en teamscholing. - verbetering huisvesting; is in gang gezet, maar onvoldoende tempo. Meer inzicht in MOP is nodig en wordt in 2023 verworven.
- inzet NPO boven de subsidie; - aanhouden personeel;	- Door krapte op de arbeidsmarkt bleef inzet NPO op het oorspronkelijk begrote niveau;
- Bestuurlijke ondersteuning;	Proces van versterking bestuurlijke ondersteuning loopt volgens plan.
- Modernisering leermiddelen.	Nieuwe methoden zijn geïmplementeerd.

Opstellen meerjarenbegroting

Begin 2023 wordt een nieuw strategisch beleidsplan opgesteld. Innen dit beleid zullen kwaliteitsontwikkeling, huisvesting en personeel een belangrijke plaats hebben. In samenhang hiermee zal ook de meerjarenbegroting opgesteld/aangepast worden.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor het te voeren strategisch beleid zijn de volgende ontwikkelingen van belang;

Inclusief onderwijs.:

Onlangs de teleurstellende opbrengsten van het Passend Onderwijs tot nu toe. (zie hiervoor de laatste rapportage aan de minister) blijft vanuit de politiek de opdracht aan het onderwijs om de overgang naar inclusief onderwijs te gaan maken. Dat hierbinnen een belangrijke rol voor het gespecialiseerde onderwijs is weggelegd is duidelijk. Volare zal in samenwerking met haar onderwijs en zorgpartners invulling gaan geven aan deze rol.

Leerlingen

Het bestuur moet rekening houden met een blijvend lager aantal leerlingen, maar voorbereid zijn op groei. Er bestaan teveel onzekere variabelen om betrouwbare prognoses te doen voor de toekomst. Op lokaal niveau spannen schoolbesturen zich in om zoveel mogelijk kinderen huisnabij passend en zo mogelijk inclusief onderwijs te bieden. Het is belangrijk om nauw betrokken te zijn bij lokale ontwikkelingen in onze regio. Hierdoor wordt het mogelijk om huisnabij gespecialiseerd onderwijs te bieden of expertise ter beschikking te stellen.

Personeel

Personeel is de belangrijkste factor voor goede onderwijskwaliteit, maar in de huidige krappe arbeidsmarkt ook de meest kwetsbare. Het is belangrijk om Strategisch Personeelsbeleid te ontwikkelen waarmee wij een aantrekkelijke werkgever blijven (worden) voor medewerkers die zich betrokken voelen op kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

Huisvesting

Alle schoolgebouwen van de stichting zijn niet meer 'bij de tijd'. Dit geldt zowel voor hun duurzaamheid en energiegebruik als op het punt van modern onderwijs. Renovatie lijkt voor geen van de gebouwen een goede optie. Het strategisch beleid zal daarom gericht zijn op nieuwbouw voor alle locaties.

Treasury

Het bestuur beheert haar financiële middelen conform het in het Treasurystatuut (2016) vastgelegde beleid. Dit betekent dat liquide middelen nodig voor de dagelijkse uitvoering van de stichting op een lopende rekening zijn geplaatst. De middelen welke niet direct nodig zijn voor de dagelijkse uitvoering zijn op een spaar- en of depositorekening geplaatst.

Allocatie van middelen

De bekostiging voor onze scholen door DUO, wordt toegekend op basis van het feitelijke aantal ingeschreven leerlingen op schoolniveau en is voorts afhankelijk van de schoolsoort. De uitkering van de bekostiging geschiedt op bestuursniveau.

Volare hanteert een zogenaamd 'afdracht model': de scholen mogen beschikken over de bekostiging zoals deze is berekend door OCW en dragen een afgesproken bedrag af aan de boven schoolse organisatie. De boven schoolse organisatie voert daarmee een aantal werkzaamheden en activiteiten uit die beter boven schools kunnen plaatsvinden. Dit betreft de activiteiten van toezicht, bestuur en GMR en de ondersteuning hiervan.

Op schoolniveau zijn een aantal specifieke afspraken gemaakt:

Voor het VSO geldt:

- 90% van de middelen voor materiele in stand houding en 95% van de middelen voor huisvesting zijn overgedragen aan het Morgen College. (MC) Dit omdat de leerlingen van het VSO inhuizen bij het MC en het MC voorziet in zowel de huisvesting als in de m.i. voor ons VSO;
- de VSS heeft een vergoeding ontvangen, op basis van de GPL van de Verschoorschool, ter dekking van de loonkosten van wtf 4 leraren, wtf 0,25 voor inzet intern begeleider en wtf 0,1 orthopedagoog en wtf 0,3 voor aansturing door een directeur.

Voor SO Verschoorschool geldt:

- zowel de personele als de materiële bekostiging van de nevenvestiging in Epe is overgedragen aan de van der Reijdenschool. Dit omdat de nevenvestiging gevestigd is in de locatie van de van der Reijdenschool.
- de begrote subsidie van het samenwerkingsverband ter dekking van de personeelskosten van de Koestergroepen is ontvangen;

Voor SBO van der Reijdenschool geldt dat:

- De schoolbesturen van Epe hebben conform de afgesproken garantiestelling de bijdrage aan de ondersteuningsgroepen voldaan.

Onderwijsachterstandenmiddelen

Binnen Volare ontvangt het bestuur alleen voor de van der Reijdenschool middelen ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Deze middelen (totaal €23.344,-) worden door de school zelf ingezet.

De achterstandsmiddelen zijn ingezet voor begeleiding van leerlingen door de orthopedagoog (4 uur per week, € 7.600,-) en een leraar (bijna 2 uur per week € 16.000,-).

De orthopedagoog werd ingezet voor diagnostiek individuele begeleiding van leerlingen.

Omdat de betreffende leerlingen verspreid zijn over 4 groepen is de extra inzet van leraar langs deze lijn verdeeld om zo in iedere groep de leerlingen in groepjes aanvullende instructie te geven. In de vorm van pre-teaching of extra instructie.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Intern risicobeheersingssysteem

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt van Stichting Volare. De interne analyse in het kader van planning- en control cyclus is belegd bij het administratiekantoor Akorda, de interim controle van de accountant en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat de stichting haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft. De directeur-bestuurder heeft frequent overleg met de financiële afdeling van Akorda om financiële problematiek bij te sturen. Het bestuur ontvangt 4 maal per jaar van de directeur-bestuurder een financiële rapportage opgesteld door Akorda. In deze rapportage worden de risico's beschreven ten aanzien van personeel, leerlingen, huisvesting en financiën. Deze rapportage wordt elk kwartaal door de directeur-bestuurder met de auditcommissie van de toezichthouder besproken, waarna zo nodig maatregelen worden voorbereid.

Er is een duidelijke functiescheiding aangebracht tussen de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht, waarbij de controlerende functie verder is geformaliseerd.

Van elk van de beschreven risico's wordt een verwachting uitgesproken over de gevolgen in geval het risico werkelijkheid wordt, de te verwachten kans dat het risico werkelijkheid wordt, de mogelijk financiële consequenties ervan en de maatregelen om het risico te beperken of de gevolgen op te vangen.

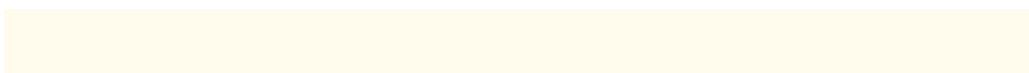
De stg. Volare, met onder haar bestuur twee scholen voor speciaal en speciaal basisonderwijs, is een kleine stichting. Geringe wijzigingen in leerlingaantallen hebben grote gevolgen. Een kleine terugloop van slechts 10 leerlingen leidt al tot het verlies van twee arbeidsplaatsen.

In onderstaand overzicht heeft het bestuur de risico's opgenomen waarmee zij rekening houdt.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Risico	Impact	Kans	Reserve
Personeel			
a. ziekte/arbeidsongeschiktheid/ werkloosheid leidend tot ww. betaling, transitievergoeding en ondersteuning van werk naar werk. Vervangingskosten of inleenkosten.	Groot	Groot	€ 25.000, -
b. arbeidsconflict leidend tot: juridische kosten, ww. betaling, transitievergoeding en ondersteuning van werk naar werk.	Groot	Klein	€ 90.000, -
c. ww. kosten na inhuur tijdelijk personeel anders dan in pay roll	Klein	Redelijk	€ 25.000, -
Maatregelen			
a. Samenwerking met Educare;			
b. Tijdig begeleiden van medewerkers van werk naar werk;			
c. Aanhouden hogere reserve.			
Financieel			
a. Doorbetaling personeel na lagere inkomsten door daling leerlingaantal	Groot	Redelijk	€ 300.000, -
b. Lagere inkomsten door uitval 'arrangements-inkomsten'	Groot	Redelijk	€ 200.000, -
c. Mislukken samenwerking binnen onderwijs/jeugdhulp	Groot	Groot	€ 157.000, -

Maatregelen a. Scholing lerarenondersteuners; Begeleiden van werk naar werk. b. Zichtbaar maken van de opbrengsten en draagvlak creëren onder schoolbesturen binnen stg. Leerlingenzorg: c. Uitvoeren onafhankelijke evaluatie door Oberon en ondersteund door verbeteradviezen initiëren van een herstart.			
Huisvesting a. Bijdrage aan nieuwbouw JC 10% b. Wijziging voorschriften onderhoudsvoorziening - inhaal voorziening en - jaarlijkse dotatie Maatregelen a. Zichtbaar maken van gepleegd onderhoud in de tijdelijke locatie van het Junior College b. Treffen van een onderhoudsvoorziening per 1 januari 2023	Groot Groot Groot	Groot Groot Groot	€ 227.500, - € 1.250.000, - € 200.000, -
Operationeel Maatschappelijk en imago - kosten voor communicatie, juridische procedure, genoegdoening, boete etc.	Groot	Klein	€ 25.000, -
Wet en regelgeving a. WPO (grove overtreding wetgeving leidend tot boete e/o beperking bekostiging) b. Overtreding AVG-regels c. Niet voldoen aan de aanbestedingsregels Maatregelen a. t/m c Volgen protocollen en afspraken binnen de kwaliteitscyclus en het toezichtkader	Groot	Klein	€ 25.000, -

3. Verantwoording van de financiën

Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar 10-10-2021	Verslagjaar 01-10-2022	01-02-2023	01-02-2024	01-02-2025	01-02-2026
leerlingen SBO	56	51	57	48	48	54
leerlingen SO	234	229	228	220	220	226
leerlingen VSO	19	19	20	20	19	20
leerlingen arrangement	40	19	19	20	20	20
leerlingen Totaal	359	318	324	308	307	320

Op grond van de meest recente ontwikkeling van het leerlingaantal, houdt het bestuur een bescheiden prognose aan voor de komende jaren. Dit omdat er nog geen signalen zijn dat er op korte termijn sprake zal zijn van een kentering. Belangrijkste oorzaak van de daling is geweest dat in 2021 en 2022 de laatste grote groep leerlingen is uitgestroomd die nog was geplaatst op basis van de indicatiestelling volgens de regels onder de LGF. De veranderde regelgeving heeft er toe geleid dat de instroom is afgenomen. Deze regelgeving blijft voorlopig nog bestaan en in samenhang met de druk tot inclusiever onderwijs, lijkt het aannemelijk dat de instroom niet sterk zal toenemen.

FTE (teldatum 31-12-2022)

Aantal FTE	Vorig jaar 10-10-2021	Verslagjaar 01-10-2022	01-02-2023	01-02-2024	01-02-2025	01-02-2026
Bestuur/ directie	4	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Leraren	41,5	38,8	37,1	38	38	38
Ondersteunend Personeel	28,2	28,2	31,1	27	25	23
Totaal	73,7	70	72,2	69,0	67,0	67,0

Vanwege de afgenomen leerlingaantallen zal ook de omvang van het schoolteam afnemen. Vanwege het lerarentekort zal sturing op verdere krimp van het team vooral gezocht worden binnen de ondersteunende functies.

Toelichting op de financiële positie

De financiële positie van Stichting Volare is in 2022 sterk verbeterd. Het Eigen Vermogen is met € 470.426,- gestegen (exploitatieresultaat 2022). Volare heeft net als alle onderwijsinstellingen 'ge profiteerd' van de financiële injecties van DUO voor de subsidie van het personeel. De personele lasten zijn echter in 2022 minder gestegen, daar Volare de personeelsformatie niet op het gewenste niveau kon krijgen. Het exploitatieresultaat afgezet tegenover de begroting geeft helemaal een groot verschil te zien. Ruim 8 ton is de afwijking. Volare zag de baten met meer dan 1 miljoen euro stijgen, terwijl de lasten met slechts ruim 2 ton omhoog gingen. De al eerder genoemde forse stijging van de rijkssubsidie en de geringe stijging van de personele lasten geven hierbij een duidelijke verklaring.

De liquide middelen van de stichting zijn met maar liefst € 1.099.135,- gestegen naar € 3.813.227,-. Het positieve exploitatieresultaat, een forse daling van de vorderingen en de gestegen kortlopende schulden hebben tot deze toename geleid. De afname van de vorderingen wordt grotendeels veroorzaakt door het wegvallen van de vordering op DUO en het 'ontbreken' van de vordering op Stichting Zeeluwe inzake de jaarlijkse bijdrage voor de koestergroepen ad € 88.333,-. De schulden zijn gestegen door de late facturering van DVEP, de kosten die eind december zijn gemaakt voor de noodzakelijke verhuizing en afrekening van de loonkosten van de Profila Zorggroep over 2022. Tevens is de reservering van het vakantiegeld verhoogd, de bindingstoelage nieuw leven ingeblazen en de belastingschuld over december 2022 is flink gestegen t.o.v. de schuld die eind 2021 op de balans stond.

De laatste jaren is er bij Stichting Volare een flink (bovenmatig) Eigen Vermogen ontstaan. Hier zal in 2023 beleid op worden gemaakt, zodat de komende periode het bovenmatige deel wordt teruggedrongen. De vorming van een onderhoudsvoorziening in 2023 zal een eerste grote aanzet zijn om het Eigen Vermogen sterk terug te dringen. Stichting Volare kiest er dus voor om een stelselwijziging door te voeren, dat gevolgen heeft voor de jaarrekening 2023. Momenteel worden de MJOP's geactualiseerd en als deze gegevens bekend zijn, dan kan de gewenste hoogte van de onderhoudsvoorziening in het kalenderjaar 2023 worden vastgesteld. De verwachting is dan ook dat een groot deel van het bovenmatig vermogen dit jaar (2023) al is verdwenen.

Op de pagina's van de Continuïteitsparagraaf, de financiële kengetallen, de (geconsolideerde) jaarrekening (balans, staat van baten en lasten, kasstroomoverzicht) treft u alle cijfers gedetailleerd aan van Stichting Volare.

Verslag intern toezicht

3.1 CONDITIONERING TOEZICHT

Voor de intern toezichthouders geldt een vergoedingsregeling, die gebaseerd is op de branchecode van het VTOI. Gezien de omvang van de organisatie zijn de bedragen aangepast tot € 6.000, - voor de voorzitter en € 4.000, - voor de leden.

Deze bedragen liggen aanmerkelijk onder de voor organisatie geldende maxima van respectievelijk € 23.100, - en € 15.400, - en daarmee rechtmatig en proportioneel te achten.

De accountants functie was opgedragen aan de accountant M&P.

Voor de uitvoering van het toezicht werden 5 reguliere vergaderingen belegd en daarnaast een gesprek met de Inspectie, een vergadering met de 'Vliegende Brigade' van de PO-Raad en een bespreking met de voorzitter van de PO-Raad. Daarnaast waren er beeldschermvergaderingen en commissievergaderingen om het operationele verloop van de hersteloperatie en het reguliere onderwijsproces te kunnen volgen. In het verslagjaar 2022 heeft het bestuur twee bijeenkomsten met bestuurlijk verantwoordelijke belanghebbenden in de regio' georganiseerd, waarbij ook de intern toezichthouder aanwezig was.

Door het einde van de zittingstermijn van twee toezichthouders, te weten mevrouw Els Bakers en de heer Edwin Dommerholt werd er einde verslagjaar met externe ondersteuning van het bureau B&T een wervingsprocedure voor 3 nieuwe toezichthouders gestart. Er werden 3 vacatures opengesteld om de binnen de komende 2 jaren het vertrek van 2 nu nog zittende toezichthouders voldoende kennis en ervaring binnen het toezicht veilig te stellen. Statutair zijn daarmee het maximaal aantal voorziene toezichthouders weer ingevuld.

Begin 2023 resulteerde de wervingsprocedure in de aanstelling van drie nieuwe toezichthouders, te weten mevr. H.F. Blaauwendraad, dhr. A.G. Messelink en dhr. D. Mol. Zij treden per 1 maart 2023 aan. Tot die datum blijven de vertrekkende toezichthouders beschikbaar om de continuïteit van het toezicht te borgen. Na 1 maart 2023 zijn ze nog beschikbaar om de nieuwe toezichthouders van advies te dienen.

Buiten de extra inzet op het toezicht van de uitvoering van de herstelopdracht, werden in de reguliere besluitvorming de begroting en de exploitatierekening besproken en goedgekeurd. Hiertoe werd ook het tweejaarlijks overleg met de medezeggenschap gevoerd om input voor de begroting en de verantwoording van het jaarlijks toezicht te krijgen en zicht op de reguliere gang van zaken.

Aan de hand van de bespreking van kwartaal managementrapportage werd voorts verder de andere ontwikkelingen in de organisatie gevolgd.

Aan het einde van het jaar werd goedkeuring geven aan het voorstel van de directeur -bestuurder om een kerstgratificatie aan het onderwijspersoneel te geven. De inzet van het van het onderwijspersoneel voor de uitvoering van de herstelopdracht en de inzet voor het omgaan met de gevolgen van de Coronacrisis waren hiertoe de gronden. De financiële positie van de organisatie liet deze gratificatie toe.

3.2 INHOUDELIJKE VORMGEVING TOEZICHT

Het toezicht heeft in het verslagjaar vooral in het teken van de herstelopdracht van de Inspectie gestaan. In het toezichthouden op de uitvoering van deze herstelopdracht hebben de toezichthouders zich bij laten staan door de Vliegende Brigade van de PO-Raad.

De toezichthouders hebben als gevolg van deze herstelopdracht een aangescherpt toezichtkader vastgesteld. Daarnaast werd een door de directeur bestuurder voorgestelde kwaliteitssystematiek goedgekeurd.

In het verbeterde toezichtkader werden meetbare normen voor de onderwijsresultaten, het pedagogisch-didactisch proces en het handelen van de leerkrachten opgenomen. Dit stelt de toezichthouders in staat om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijsproces en het niveau van de opbrengsten ervan.

De in 2021 ingestelde kwaliteitscommissie van de toezichthouder, volgt het verbeterprogramma en de resultaten daarvan op de voet. Zij rapporteert het bestuur over de voortgang daarvan. Het bestuur stelt vervolgens vast of deze voortgang met de resultaten daarvan passen in het goedgekeurde kader. Ze neemt zo nodig aanvullende besluiten voor de opvolging.

Het bestuur heeft in een eigen evaluatie vastgesteld dat de gekozen nieuwe werkwijze voldoende basis biedt voor het realiseren van de gestelde doelen die voortkwamen uit de herstelopdracht van de inspectie en het opgestelde verbeterplan.

In het toezicht wordt behoudens op de uitkomsten van het onderwijsproces ook het proces zelf in zijn onderdelen op voortgang en resultaten strakker beoordeeld. De toezichthoudende focus is hierdoor aangescherpt. Naast het toezicht op het pedagogisch klimaat, wordt nu eenzelfde en gerichtere aandacht gegeven aan en toezicht gehouden op het onderwijsproces en de opbrengsten daarvan.

Naar externe partijen hebben toezichthouders deelgenomen aan een verantwoording door de directie van de resultaten van het verbeterproces aan de betrokken stakeholders in de onderwijsregio van de organisatie. Daarbij is ook aandacht besteed aan het verkrijgen van input voor het nieuwe meer jaren beleidsplan. De bijeenkomsten werden door alle betrokkenen als open en zeer zinvol ervaren.

Aan het einde van het verslagjaar werd de samenwerking met de onderwijsorganisatie Educare te Nunspeet weer opgenomen om zo tot een versterking van het speciaal onderwijs in de regio te komen. Deze samenwerking beoogt het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs meer te integreren met dat van het speciaal basisonderwijs in de regio. Ook dient de samenwerking tot een versterking van de ondersteunende functies binnen Volare te leiden.

Daarnaast werd er veel aandacht besteed aan de huisvesting van scholen van de organisatie. De uitdagingen zijn hierbij groot, nu één van de locaties te Nunspeet in andere handen is overgegaan, nadat de gemeente de huur heeft opgezegd. De nieuwe eigenaar wenst daarbij de toegang tot de hooflocatie van de Verschoorschool opnieuw te onderhandelen. Voorts is de gemeente Nunspeet doende het huisvestingsbeleid voor de komende jaren opnieuw in te richten. Alle locaties van Volare in de gemeente Nunspeet worden hierin betrokken. Daarnaast ligt er een initiatief tot nieuwbouw in de gemeente Epe.

3.3 WERKGEVERSFUNCTIE EN TOEPASSING CODE GOED BESTUUR

Met de directeur bestuurder werd een evaluatief - en beoordelingsgesprek gevoerd. De uitkomst daarvan stemde tot tevredenheid. Er bestaat voldoende vertrouwen dat onder zijn verantwoordelijkheid de herstelopdracht op een goede wijze kan worden afgerond.

Het handelen van de toezichthouders werd steeds getoetst aan de branche Code Goed Bestuur, die leidend is voor de branche.

Zo werden als gemeld de werkzaamheden voor het komende meerjarenbeleidsplan opgepakt. Dit dient ultimo 2023 te resulteren in het nieuwe meerjarenplan.

In de begroting werd aandacht besteed aan het bovenmatig eigen vermogen. In verband hiermee werd een negatieve begroting van € 331.170, - goedgekeurd. Echter in de tweede helft van het verslagjaar kwam een nagekomen bate van het Rijk van meer dan € 1.000.000, - binnen. Dit bedrag was slechts in beperkte mate aanwendbaar in het verslagjaar. Gevolg was dan wederom een positief saldo van nu € 470.426, - . Zonder deze nagekomen bate was de geplande afname van het bovenmatig eigen vermogen behaald.

Na nu bekend dient er in 2023 een verplichte groot onderhoudsvoorziening van zoals nu in te schatten van € 1.250.000 te worden gevormd. Dit bedrag is in dit jaarverslag in de risicoparagraaf verantwoord. Na van kracht worden van de regelgeving zal in 2023 dit bedrag ten laste van de algemene reserve worden gebracht. Naar verwachting is dan het bovenmatig eigen vermogen afgebouwd tot het gewenste niveau.

Continuïteitsparagraaf (geconsolideerd)

A1 Kengetallen

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	4	4	4	4
- Onderwijzend personeel	40	40	37	35
- Ondersteunend personeel	30	30	28	27
Leerlingenaantallen	318	324	308	307

Vanwege de afgenomen leerlingenaantallen zal ook de omvang van het schoolteam afnemen.
Vanwege het lerarentekort zal sturing op verdere krimp van het team vooral gezocht worden binnen de ondersteunende functies.

A2 Balans (geconsolideerd)

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
Vaste activa				
- Immateriële vaste activa				
- Materiële vaste activa	362.121	482.832	442.735	407.213
Totaal vaste activa	362.121	482.832	442.735	407.213
- Vorderingen	258.323	200.000	175.000	175.000
- Liquide middelen	3.886.566	3.978.408	3.650.503	3.593.301
Vlottende activa	4.144.889	4.178.408	3.825.503	3.768.301
Totaal activa	4.507.010	4.661.240	4.268.238	4.175.514
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	3.270.199	3.648.714	3.284.712	3.241.988
- Bestemmingsreserve publiek	269.904	100.000	50.000	0
- Bestemmingsreserve privaat	53.526	53.526	53.526	53.526
- Bestemmingsfonds privaat	37.671	35.000	35.000	35.000
Totaal eigen vermogen	3.631.300	3.837.240	3.423.238	3.330.514
Voorzieningen	42.875	44.000	45.000	45.000
Kortlopende schulden	832.835	780.000	800.000	800.000
Totaal passiva	4.507.010	4.661.240	4.268.238	4.175.514

A2 Staat van baten en lasten
(geconsolideerd)

31-12-	2022	2023 <i>prognose</i>	2024 <i>prognose</i>	2025 <i>prognose</i>
- Rijksbijdrage	6.628.316	6.728.249	5.671.668	5.725.971
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	126.059	96.000	96.000	96.000
- Overige baten	942.941	768.035	768.035	768.035
Totaal baten	7.697.316	7.592.284	6.535.703	6.590.006
- Personeelslasten	6.420.773	6.488.927	6.070.375	5.802.844
- Afschrijvingen	94.615	124.864	125.043	119.399
- Huisvestingslasten	262.472	305.775	297.825	296.325
- Overige lasten	376.850	392.603	382.237	389.887
- Doorbetalingen aan schoolbesturen	63.093	72.975	72.975	72.975
Totaal lasten	7.217.803	7.385.144	6.948.455	6.681.430
Saldo baten en lasten	479.513	207.140	-412.752	-91.424
Saldo financiële bedrijfsvoering	-9.549	-1.200	-1.250	-1.300
Totaal resultaat	469.964	205.940	-414.002	-92.724
Hierin begrepen incidentele baten/lasten				

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 28 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 28-29 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 32-34 van het bestuursverslag.

Financiële kengetallen

(op basis van geconsolideerde jaarrekening)	31-12-	2022	2021
Huisvestingsratio = (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten		0,04	0,04
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal		0,81	0,83
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal		0,82	0,84
Rentabiliteit = resultaat / totaal baten (incl. financiële baten -)		0,06	0,01
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (current ratio)		4,98	5,43
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (quick ratio)		4,98	5,43
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / bijdrage OC en W		0,49	0,49
Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen		993.300	958.354
Aantal leerlingen		318	330
Eigen vermogen per leerling	€	11.419	9.580
Bijdrage OC en W per leerling	€	20.844	17.500
Personele lasten per leerling	€	20.191	18.436

De huisvestingsratio geeft inzicht in de relatieve kosten voor huisvesting. Hier wordt 0,10 als bovengrens aangemerkt.

De solvabiliteit 1 is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 1) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Bij solvabiliteit 2 worden voorzieningen bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig 'vast' karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijn-verplichtingen te voldoen. De inspectie hanteert voor dit kengetal een ondergrens van 0,3.

De rentabiliteit geeft het rendement aan, ofwel de opbrengst in verhouding tot de totale baten. Voor de rentabiliteit per jaar wordt een ondergrens van minus 0,10 gehanteerd. Kijkt men over een periode van 3 jaar, dan is voor het onderwijs een rentabiliteit van minimaal 0 gewenst.

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De inspectie hanteert hier een ondergrens van 0,75.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten. Dit kengetal zou minimaal 0,05 moeten zijn.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans

(na verwerking resultaat-bestemming)

1	Activa	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	362.121	348.075
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>362.121</u>	<u>348.075</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	258.323	712.980
1.2.4	Liquide middelen	3.886.566	2.787.893
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>4.144.889</u>	<u>3.500.873</u>
	<u>Balanstotaal</u>	<u>4.507.010</u>	<u>3.848.948</u>
2	Passiva	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.1	Eigen vermogen	3.631.300	3.161.336
2.2	Voorzieningen	42.875	42.525
2.4	Kortlopende schulden	832.835	645.087
	<u>Balanstotaal</u>	<u>4.507.010</u>	<u>3.848.948</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

		2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	6.628.316	5.673.308	5.774.930
3.2	Overige overheidsbijdragen	126.059	120.350	91.587
3.5	Overige baten	942.941	893.182	1.040.433
	<u>Totaal baten</u>	<u>7.697.316</u>	<u>6.686.840</u>	<u>6.906.950</u>
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	6.420.773	6.210.789	6.083.869
4.2	Afschrijvingen	94.615	106.764	108.607
4.3	Huisvestingslasten	262.472	260.125	239.106
4.4	Overige lasten	376.850	355.572	325.332
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	63.093	72.260	67.279
	<u>Totaal lasten</u>	<u>7.217.803</u>	<u>7.005.510</u>	<u>6.824.193</u>
	<u>Saldo baten en lasten</u>	<u>479.513</u>	<u>-318.670</u>	<u>82.757</u>
6	Financiële baten en lasten			
6.1	Financiële baten	234	0	0
6.2	Financiële lasten	9.783	12.500	10.846
	<u>Resultaat</u>	<u>469.964</u>	<u>-331.170</u>	<u>71.911</u>
7	Belasting	0		0
8	Resultaat deelnemingen	0		0
	<u>Resultaat na belasting</u>	<u>469.964</u>	<u>-331.170</u>	<u>71.911</u>
9	Aandeel van derden in resultaat	0	0	0
	<u>Totaal resultaat</u>	<u>469.964</u>	<u>-331.170</u>	<u>71.911</u>
	<u>Bestemming resultaat</u>			
	Algemene reserve publiek	290.107		
	Bestemmingsreserves publiek	179.133		
	Bestemmingsreserves privaat	-462		
	Bestemmingsfondsen privaat	1.186		

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022

	2022 EUR	2021 EUR
Saldo baten en lasten	479.513	82.757
Aanpassingen voor afschrijvingen	94.615	108.607
Toename (afname) voorzieningen	350	-6.331
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	454.658	-44.326
- Toename (afname) kortlopende schulden	187.748	-83.303
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.216.884	57.404
Ontvangen interest	234	737
Betaalde interest	9.783	10.905
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.207.335	47.236
Investerings in materiële vaste activa	108.662	51.849
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-108.662	-51.849
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>1.098.673</u>	<u>-4.613</u>
Beginstand liquide middelen	2.787.893	2.792.506
Mutatie liquide middelen	<u>1.098.673</u>	<u>-4.613</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>3.886.566</u>	<u>2.787.893</u>

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs, waaronder de RJ 660.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen in euro's.

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van stichting Volare zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarin een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling van stichting Volare.

Geconsolideerde rechtspersonen:

Stichting ABC4, statutaire zetel Gemeente Nunspeet (volledig opgenomen).

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van stichting Volare zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 3.000.

Afschrijving start op de dag van ingebruikname.

De afschrijvingstermijnen bedragen:

Aanpassingen/onderhoud gebouwen	10 jaar
Uitbreiding gymzaal	20 jaar
Meubilair	10/16 jaar
ICT	5 jaar
Leermiddelen	8 jaar
Overige materiële vaste activa	5 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Verwerking onderhoudslasten

Voor groot onderhoud wordt de componenten-benadering toegepast; dit wil zeggen dat onderhoudscomponenten worden geactiveerd en afgeschreven.

Vorderingen

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht. Per balansdatum is er sprake van een voorwaardelijke verplichting.

Bestemmingsreserve huisvesting

De hoogte van de publieke bestemmingsreserve huisvesting betreft de kosten gemoeid met de verhuizing van een van de locaties van stichting Volare. Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten. Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet bedoeld zijn. Het resultaat komt als volgt tot stand: de inkomsten en uitgaven worden jaarlijks met elkaar verrekend en er wordt geen rente aan de reserve toebedeeld.

Reserve ABC4

Deze reserve wordt gevormd door de private gelden die via de stichting ABC4 lopen. Jaarlijks wordt het opgebouwde exploitatieresultaat van de stichting toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Private reserve algemeen

Deze reserve is ontstaan uit de private gelden die via de ouderbijdragen worden opgebouwd. Het jaarlijkse exploitatieresultaat wordt bepaald door de inkomsten vanuit de ouderbijdragen te salderen met de specifieke private uitgaven die hiervoor zijn gedaan.

Stichtingskapitaal Volare

Dit kapitaal is opgebouwd door de voorgangers van Stichting Volare, te weten de Dr. A. van Voorthuysen Stichting en de Stichting Dr. A. Verschoorschool. Sinds de fusie worden aan dit kapitaal geen middelen toegekend.

Bestemmingsfonds privaat

Schoolfonds

Dit betreft het niet-vrij besteedbaar vermogen dat is gevormd door derden vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten.

De inkomsten en uitgaven van de private schoolrekeningen bepalen het exploitatieresultaat van het bestemmingsfonds. Er wordt geen rente toebedeeld aan het fonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete, specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden geschat. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening jubileumgratificaties

De lasten voor jubileumgratificaties worden toegerekend aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. De voorziening is berekend door per personeelslid de contante waarde van de verwachte kosten voor jubileumgratificaties te schatten, rekening houdend met een blijfkans.

Voor het verslagjaar 2022 wordt uitgegaan van een pensioenleeftijd van 66,58 jaar.

Gezien de huidige rentestand wordt dit jaar wederom een disconteringsvoet van 0,7% gebruikt.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2022 110,9%. Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs 1-1-2022	Cumulatieve afschrijvingen 1- 1-2022	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings 2022	Desinvestering 2022	Afschrijvingen 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	426.114	282.857	143.257	24.385	0	29.745
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	474.174	294.901	179.273	54.364	0	56.460
1.1.2.4 Overige materiële activa	53.851	28.306	25.545	29.913	0	8.410

Materiële vaste activa

954.139	606.064	348.075	108.662	0	94.615
---------	---------	---------	---------	---	--------

	Verkrijgings- prijs 31-12-2022	Cumulatieve afschrijvingen 31- 12-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Desinvest. Verkrijgings- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	410.907	273.013	137.894	39.589	39.589
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	480.719	303.540	177.179	47.820	47.820
1.1.2.4 Overige materiële activa	69.518	22.470	47.048	14.246	14.246

Materiële vaste activa

961.144	599.023	362.121
---------	---------	---------

De investeringen betroffen verlichting, schilderwerk, meubilair, digiborden, kopieerapparaat, speeltoestellen en methodes

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
362.121	348.075	4,0%

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	0	303.935
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's	109.075	134.157
1.2.2.10 Overige vorderingen	137.218	267.608
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	4.162	909
1.2.2.15 Overlopende activa overig	7.868	6.371
Totaal vorderingen	258.323	712.980

Specificatie

1.2.2.2 Personele vergoeding regulier	0	74.315
Basisbekostiging personeel	0	195.710
Bekostiging zware ondersteuning personeel	0	33.910
<u>Totaal kortlopende vorderingen op OC en W</u>	<u>0</u>	<u>303.935</u>

De kortlopende vordering op OC en W betreft het betaalritme-verschil.

De vorderingen zijn met € -454.657 gedaald door

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
258.323	712.980	-63,8%

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	612	431
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	3.885.954	2.787.462
Totaal liquide middelen	3.886.566	2.787.893

De liquide middelen zijn gestegen met € 1.098.673

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
3.886.566	2.787.893	39,4%

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve	2.906.753	290.107	0	3.196.860
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	90.771	179.133	0	269.904
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	127.327	-462	0	126.865
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen privaat	36.485	1.186	0	37.671
2.1.1 <u>Groepsvermogen</u>	3.161.336	469.964	0	3.631.300
Totaal eigen vermogen	3.161.336	469.964	0	3.631.300

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
Reserve huisvesting	25.000	0	0	25.000
NPO	65.771	179.133	0	244.904
	90.771	179.133	0	269.904
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
Reserve ABC4	73.801	-462	0	73.339
Private reserve algemeen	5.149	0	0	5.149
Stichtingskapitaal Volare	48.377	0	0	48.377
<u>Totaal bestemmingsreserves privaat</u>	127.327	-462	0	126.865
<i>Bestemmingsfondsen privaat</i>				
Schoolfonds	36.485	1.186	0	37.671
<u>Totaal bestemmingsfondsen privaat</u>	36.485	1.186	0	37.671

Het eigen vermogen is met € 469.964 gestegen door toevoeging/onttrekking van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
3.631.300	3.161.336	14,9%

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Dotaties 2022 EUR	Onttrekkingen 2022 EUR	Vrijval 2022 EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	42.525	8.980	8.630	0	42.875
	42.525	8.980	8.630	0	42.875
Totaal voorzieningen	42.525	8.980	8.630	0	42.875
	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	langer dan 5 jaar		
Jubileumvoorziening	2.626	12.534	27.715		

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
42.875	42.525	0,8%

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.4.8 Crediteuren	134.504	82.325
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	338.826	243.744
2.4.10 Schulden terzake pensioenen	71.163	76.696
2.4.12 Overige kortlopende schulden	47.560	64.973
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	187.229	177.055
2.4.19 Overige overlopende passiva	53.553	294
Totaal kortlopende schulden	832.835	645.087

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met € 187.748 gestegen.
Dit wordt met name veroorzaakt door

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
832.835	645.087	29,1%

Geormerkte - en overige doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (beknopt)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
			EUR	EUR	(Aankruisen wat van toepassing is)	
Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs	IIB210092	13-11-21	39.960	30.202	☐	☒
Totaal			39.960	30.202		

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (uitgebreid)

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2021	Lasten t/m 2021	Stand 1-1-2022	Ontvangen in 2022	Lasten in 2022	Vrijval / Niet besteed 2022	Stand 31-12-2022	Prestatie afgerond (j/n)
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
							0	0		0	
Totaal aflopend			0	0	0	0	0	0	0	0	

G2A Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - aflopend uitimo 2022

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2021	Lasten t/m 2021	Stand 1-1-2022	Ontvangen in 2022	Lasten in 2022	Te verrekenen
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
							0	0	0
							0	0	0
Totaal aflopend			0	0	0	0	0	0	0

G2B Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - doorlopend na 2022

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2021	Lasten t/m 2021	Stand 1-1-2022	Ontvangen in 2022	Lasten in 2022	Stand 31-12-2022	Saldo nog te besteden
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
				0	0	0	0	0	0	0
Totaal doorlopend			0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.1.1 Bijdrage OCW	5.587.957	5.000.280	5.098.756
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	702.445	438.776	257.169
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	337.617	234.251	376.464
3.1.3.3 Ontvangen subsidie extra handen in de klas	297	0	42.541
Totaal Rijksbijdragen	6.628.316	5.673.307	5.774.930

3.1.2.1 Overige subsidies OCW: hiervan is € 0 geormerkt.

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	126.059	120.350	91.587
Totaal bijdragen / subs overige overheden	126.059	120.350	91.587

Specificatie

3.2.2.2 Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	126.059	120.350	91.587
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	<u>126.059</u>	<u>120.350</u>	<u>91.587</u>

3.5 Overige baten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	9.244	7.443	21.611
3.5.2 Detachering personeel	707.831	652.739	715.278
3.5.5 Ouderbijdragen	37	3.500	5.546
3.5.10 Overige	225.829	229.500	297.998
Totaal overige baten	942.941	893.182	1.040.433

Specificatie

3.5.10 Bijdrage Samenwerkingsverband	212.000		288.416
Overige baten	7.362		1.869
Private baten	6.467		7.713
<u>Totaal overige baten, overig</u>	<u>225.829</u>		<u>297.998</u>

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	6.001.301	5.727.502	5.949.205
4.1.2 Overige personele lasten	510.077	254.017	342.844
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	90.605	127.500	208.180
Totaal personeelslasten	6.420.773	5.854.019	6.083.869

Specificaties

4.1.1.1 Lonen en salarissen	4.393.955	6.072.131	4.252.177
4.1.1.2 Sociale lasten	730.474	0	651.658
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	57.887	0	124.526
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	182.468	0	233.268
4.1.1.5 Pensioenlasten	636.517	0	687.576
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>6.001.301</u>	<u>6.072.131</u>	<u>5.949.205</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	8.980	0	-5.356
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	346.526	48.577	198.260
4.1.2.3 Overige personele lasten	154.571	309.581	149.940
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>510.077</u>	<u>358.158</u>	<u>342.844</u>
4.1.3.1 Ontvangen vergoedingen Participatiefonds	0	0	0
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	52.138	164.500	101.233
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	38.467	55.000	106.947
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>90.605</u>	<u>219.500</u>	<u>208.180</u>
Gemiddeld aantal fte's	73,94		79,38

4.1B Bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen

Zie de volgende pagina.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Voor onze stichting geldt een bezoldigingsmaximum van 154.000
o.b.v. de volgende complexiteitspunten:

criterium	aantal punten
totale baten 2020	4
aantal leerlingen 2020	1
gewogen aantal onderwijssectoren	3
totaal aantal complexiteitspunten	8

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: Dhr. A. Harms

	2022	2021
Functie:	Directeur-bestuurder	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Omvang dienstverband (fte):	1	1
Dienstbetrekking (j/n)	ja	ja
Maximale bezoldiging:	154.000	149.000
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	108.941	103.945
Beloning betaalbaar op termijn:	20.032	20.852
Bezoldiging:	128.973	124.797
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Totaal van bezoldiging:	128.973	
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

Toezichthoudend topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

1 Naam: Dhr. A.G. Renting

	2022	2021
Functie:	Voorzitter	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	6.000	6.000
Maximale bezoldiging:	23.100	22.350
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

2 Naam: Mevr. P.J.M.C. Bakers

	2022	2021
Functie:	Lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	4.000	4.000
Maximale bezoldiging:	15.400	14.900
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

3 Naam: Dhr. W.H. Dommerholt

	2022	2021
Functie:	Lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	4.000	4.000
Maximale bezoldiging:	15.400	14.900
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

4 Naam: Mevr. M.P.G. van Rheenen

	2022	2021
Functie:	Lid	
Aanvang functie:	01-01	01-01
Einde functie:	31-12	31-12
Totaal van bezoldiging:	4.000	4.000
Maximale bezoldiging:	15.400	14.900
Onverschuldigd betaald en niet terug ontv:		
Motivering van overschrijding:		
Toelichting vordering onverschuldigde betaling:		

4.2 Afschrijvingen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	94.615	106.764	108.607
Totaal afschrijvingen	94.615	106.764	108.607

4.3 Huisvestingslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	15.892	18.500	12.642
4.3.4 Energie en water	100.213	88.280	74.378
4.3.5 Schoonmaakkosten	112.813	111.570	114.451
4.3.6 Belastingen en heffingen	13.686	11.885	8.338
4.3.8 Overige huisvestingslasten	19.868	29.890	29.297
Totaal huisvestingslasten	262.472	260.125	239.106

4.4 Overige lasten

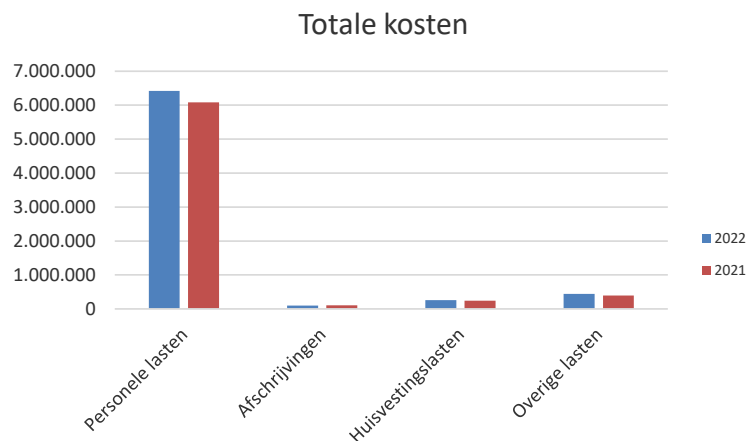
	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	119.641	121.825	122.880
4.4.2 Inventaris en apparatuur	150.757	111.534	117.205
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	43.186	28.480	20.484
4.4.5 Overige	63.266	93.733	64.763
	376.850	355.572	325.332

4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.5.3 Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	63.093	0	67.279

Dit betreft:

	2022	begroot 2022	2021
onderzoek jaarrekening	7.558	6.500	7.197
	7.558	6.500	7.197

In de overige lasten zitten ook de uitgaven aan doorbetalingen opgenomen.

6 Financiële baten en lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	234	0	0
	234	0	0
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	9.783	12.500	10.846
	9.783	12.500	10.846
Totaal financiële baten en lasten	-9.549	-12.500	-10.846

Continuïteitsparagraaf (enkelvoudig)

A1 Kengetallen (enkelvoudig)

31-12-	2022	2023 prognose	2024 prognose	2025 prognose
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	4	4	4	4
- Onderwijzend personeel	40	40	37	35
- Ondersteunend personeel	30	30	28	27
Leerlingenaantallen	318	324	308	307

Vanwege de afgenomen leerlingenaantallen zal ook de omvang van het schoolteam afnemen.
Vanwege het lerarentekort zal sturing op verdere krimp van het team vooral gezocht worden binnen de ondersteunende functies.

A2 Balans (enkelvoudig)

31-12-	2022	2023 prognose	2024 prognose	2025 prognose
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	362.121	482.832	442.735	407.213
Totaal vaste activa	362.121	482.832	442.735	407.213
- Vorderingen	258.323	200.000	175.000	175.000
- Liquide middelen	3.813.227	3.905.069	3.577.164	3.519.962
Vlottende activa	4.071.550	4.105.069	3.752.164	3.694.962
Totaal activa	4.433.671	4.587.901	4.194.899	4.102.175
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	3.196.860	3.575.375	3.211.373	3.168.649
- Bestemmingsreserve publiek	269.904	100.000	50.000	0
- Bestemmingsreserve privaat	53.526	53.526	53.526	53.526
- Bestemmingsfonds privaat	37.671	35.000	35.000	35.000
Totaal eigen vermogen	3.557.961	3.763.901	3.349.899	3.257.175
Voorzieningen	42.875	44.000	45.000	45.000
Kortlopende schulden	832.835	780.000	800.000	800.000
Totaal passiva	4.433.671	4.587.901	4.194.899	4.102.175

A2 Staat van baten en lasten (enkelvoudig)

31-12-	2022	2023 prognose	2024 prognose	2025 prognose
- Rijksbijdrage	6.628.316	6.728.249	5.671.668	5.725.971
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	126.059	96.000	96.000	96.000
- Overige baten	942.098	768.035	768.035	768.035
Totaal baten	7.696.473	7.592.284	6.535.703	6.590.006
- Personeelslasten	6.420.273	6.488.927	6.070.375	5.802.844
- Afschrijvingen	94.615	124.864	125.043	119.399
- Huisvestingslasten	262.472	305.775	297.825	296.325
- Overige lasten	376.236	392.603	382.237	389.887
- Doorbetalingen aan schoolbesturen	63.093	72.975	72.975	72.975
Totaal lasten	7.216.689	7.385.144	6.948.455	6.681.430
Saldo baten en lasten	479.784	207.140	-412.752	-91.424
Saldo financiële bedrijfsvoering	-9.358	-1.200	-1.250	-1.300
Totaal resultaat	470.426	205.940	-414.002	-92.724
Hierin begrepen incidentele baten/lasten				

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 28 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 28-29 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 32-33 van het bestuursverslag.

<i>Financiële kengetallen</i>	<i>(op basis van de enkelvoudige jaarrekening van de schoolvereniging)</i>	31-12-	2022	2021
Kapitalisatiefactor 1 = (balanstotaal - boekwaarde gebouwen en terreinen) / totaal baten (incl. financiële -)			56%	53%
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal			80%	82%
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal			81%	83%
Rentabiliteit = resultaat / totaal baten (incl. financiële baten -)			6,1%	1,0%
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva	<i>(current ratio)</i>		4,89	5,31
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva	<i>(quick ratio)</i>		4,89	5,31
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / bijdrage OC en W			0,48	0,47
Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen			993.267	958.346
Aantal leerlingen per 1 oktober			318	330
Eigen vermogen per leerling	€		11.189	9.356
Bijdrage OC en W per leerling	€		20.844	17.500
Personele lasten per leerling	€		20.190	18.436

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

van stichting

Enkelvoudige balans

(na verwerking resultaat-bestemming)

1	Activa	31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	362.121	348.075
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>362.121</u>	<u>348.075</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	258.323	712.980
1.2.4	Liquide middelen	3.813.227	2.714.092
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>4.071.550</u>	<u>3.427.072</u>
	<u>Balanstotaal</u>	<u>4.433.671</u>	<u>3.775.147</u>
2	Passiva		
		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	3.557.961	3.087.535
2.2	Voorzieningen	42.875	42.525
2.4	Kortlopende schulden	832.835	645.087
	<u>Balanstotaal</u>	<u>4.433.671</u>	<u>3.775.147</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2022

		2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	6.628.316	5.673.308	5.774.930
3.2	Overige overheidsbijdragen	126.059	120.350	91.587
3.5	Overige baten	<u>942.098</u>	<u>893.182</u>	<u>1.040.183</u>
	Totaal baten	<u>7.696.473</u>	<u>6.686.840</u>	<u>6.906.700</u>
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	6.420.273	6.210.789	6.083.869
4.2	Afschrijvingen	94.615	106.764	108.607
4.3	Huisvestingslasten	262.472	260.125	239.106
4.4	Overige lasten	376.236	355.572	325.332
4.5	Doorbetaling aan schoolbesturen	<u>63.093</u>	<u>72.260</u>	<u>67.279</u>
	Totaal lasten	<u>7.216.689</u>	<u>7.005.510</u>	<u>6.824.193</u>
	Saldo baten en lasten	<u>479.784</u>	<u>-318.670</u>	<u>82.507</u>
6	Financiële baten en lasten			
6.1	Financiële baten	234	0	0
6.2	Financiële lasten	9.592	12.500	10.656
	Resultaat	<u>470.426</u>	<u>-331.170</u>	<u>71.851</u>
8	Resultaat deelnemingen	0	0	0
	Totaal resultaat	<u>470.426</u>	<u>-331.170</u>	<u>71.851</u>
	Bestemming resultaat			
	Algemene reserve publiek	290.107		
	Bestemmingsreserves publiek	179.133		
	Bestemmingsfondsen privaat	1.186		

Enkelvoudig kasstroomoverzicht 2022

	2022 EUR	2021 EUR
Saldo baten en lasten	479.785	82.507
Aanpassingen voor afschrijvingen	94.615	108.607
Toename (afname) voorzieningen	350	-6.331
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	454.658	-44.326
- Toename (afname) kortlopende schulden	187.748	-83.303
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.217.156	57.154
Ontvangen interest	234	737
Betaalde interest	9.592	10.714
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.207.798	47.177
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	108.662	51.849
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-108.662	-51.849
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>1.099.135</u>	<u>-4.672</u>
Beginstand liquide middelen	2.714.092	2.718.765
Mutatie liquide middelen	<u>1.099.135</u>	<u>-4.673</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>3.813.227</u>	<u>2.714.092</u>

Enkelvoudige grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs waaronder de RJ 660.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs 1-1-2022	Cumulatieve afschrijvingen 1- 1-2022	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings- 2022	Desinvesteringe- n 2022	Afschrijvingen 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	426.114	282.857	143.257	24.385	0	29.745
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	474.174	294.901	179.273	54.364	0	56.460
1.1.2.4 Overige materiële activa	53.851	28.306	25.545	29.913	0	8.410

Materiële vaste activa

954.139	606.064	348.075	108.662	0	94.615
---------	---------	---------	---------	---	--------

	Verkrijgings- prijs 31-12-2022	Cumulatieve afschrijvingen 31- 12-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Desinvest. Verkrijgings- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	410.907	273.013	137.894	39.589	39.589
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	480.719	303.540	177.179	47.820	47.820
1.1.2.4 Overige materiële activa	69.518	22.470	47.048	14.246	14.246

Materiële vaste activa

961.144	599.023	362.121
---------	---------	---------

De investeringen betroffen verlichting, schilderwerk, meubilair, digiborden, kopieerapparaat, speeltoestellen en methodes.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
362.121	348.075	4,0%

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	0	303.935
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's	109.075	134.157
1.2.2.10 Overige vorderingen	137.218	267.608
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	4.162	909
1.2.2.15 Overlopende activa overig	7.868	6.371
Totaal vorderingen	258.323	712.980

Specificatie

1.2.2.2	Personele vergoeding regulier	0	74.315
	Basisbekostiging personeel	0	195.710
	Bekostiging zware ondersteuning personeel	0	33.910
	<u>Totaal kortlopende vorderingen op OC en W</u>	<u>0</u>	<u>303.935</u>

De kortlopende vordering op OCW betreft het betaalritmeverschil.

De vorderingen zijn met € -454.657 gedaald door

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
258.323	712.980	-63,8%

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	612	431
1.2.4.2 Teqoeden op bankrekeningen	3.812.615	2.713.661
Totaal liquide middelen	3.813.227	2.714.092

De liquide middelen zijn gestegen met € 1.099.135

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
3.813.227	2.714.092	40,5%

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve	2.906.753	290.107	0	3.196.860
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	90.771	179.133	0	269.904
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	53.526	0	0	53.526
2.1.1.5 Bestemmingsfondsen privaat	36.485	1.186	0	37.671
Totaal eigen vermogen	3.087.535	470.426	0	3.557.961

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
Reserve huisvesting	25.000	0	0	25.000
NPO	65.771	179.133	0	244.904
<u>Totaal bestemmingsreserves publiek</u>	<u>90.771</u>	<u>179.133</u>	<u>0</u>	<u>269.904</u>
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
Private reserve algemeen	5.149	0	0	5.149
Stichtingskapitaal Volare	48.377	0	0	48.377
<u>Totaal bestemmingsreserves privaat</u>	<u>53.526</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>53.526</u>
<i>Bestemmingsfondsen privaat</i>				
Schoolfonds	36.485	1.186	0	37.671
<u>Totaal bestemmingsfondsen privaat</u>	<u>36.485</u>	<u>1.186</u>	<u>0</u>	<u>37.671</u>

Het eigen vermogen is met € 470.426 gestegen door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
3.557.961	3.087.535	15,2%

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2022 EUR	Dotaties 2022 EUR	Onttrekkingen 2022 EUR	Vrijval 2022 EUR	Saldo 31-12-2022 EUR
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	42.525	8.980	8.630	0	42.875
	42.525	8.980	8.630	0	42.875
Totaal voorzieningen	42.525	8.980	8.630	0	42.875

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	langer dan 5 jaar
Jubileumvoorziening	2.626	12.534	27.715

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
42.875	42.525	0,8%

2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
2.4.8	Crediteuren	134.504	82.325
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	338.826	243.744
2.4.10	Schulden terzake pensioenen	71.163	76.696
2.4.12	Overige kortlopende schulden	47.560	64.973
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	187.229	177.055
2.4.19	Overige overlopende passiva	53.553	294
	Totaal kortlopende schulden	832.835	645.087

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.1.1.1 Bijdrage OCW	5.587.957	5.000.280	5.098.756
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	702.445	438.776	257.169
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	337.617	234.251	376.464
3.1.3.3 Ontvangen subsidie extra handen in de klas	297	0	42.541
Totaal bijdrage OC en W	6.628.316	5.673.307	5.774.930

3.1.2.1 Overige subsidies OCW:

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	126.059	120.350	91.587
Totaal bijdragen / subs overige overheden	126.059	120.350	91.587

Specificatie

3.2.2.2 Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	126.059	120.350	91.587
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	126.059	120.350	91.587

31-12-2022	31-12-2021	toe-/afname
126.059	91.587	37,6%

3.5 Overige baten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	9.244	7.443	21.611
3.5.2 Detachering personeel	707.831	652.739	715.278
3.5.5 Ouderbijdragen	37	3.500	5.546
3.5.10 Overige	224.986	229.500	297.748
Totaal overige baten	942.098	893.182	1.040.183

Specificatie

3.5.10 Bijdrage samenwerkingsverband	212.000		288.416
Overige baten	7.362		1.869
Private baten	5.624		7.463
Totaal overige baten, overig	224.986		297.748

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	6.001.301	6.072.131	5.949.205
4.1.2 Overige personele lasten	509.577	358.158	342.844
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	90.605	219.500	208.180
Totaal personeelslasten	6.420.273	6.210.789	6.083.869
<i>Specificaties</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	4.393.955	6.072.131	4.252.177
4.1.1.2 Sociale lasten	730.474		651.658
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	57.887		124.526
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	182.468		233.268
4.1.1.5 Pensioenlasten	636.517		687.576
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>6.001.301</u>	<u>6.072.131</u>	<u>5.949.205</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	8.980		-5.356
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	346.526	48.577	198.260
4.1.2.3 Overige personele lasten	154.071	309.581	149.940
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>509.577</u>	<u>358.158</u>	<u>342.844</u>
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	52.138	164.500	101.233
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	38.467	55.000	106.947
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>90.605</u>	<u>219.500</u>	<u>208.180</u>
Gemiddeld aantal fte's	73,94		79,38

4.1B Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Zie de geconsolideerde toelichting.

4.2 Afschrijvingen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	94.615	106.764	108.607
Totaal afschrijvingen	94.615	106.764	108.607

4.3 Huisvestingslasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	15.892	18.500	12.642
4.3.4 Energie en water	100.213	88.280	74.378
4.3.5 Schoonmaakkosten	112.813	111.570	114.451
4.3.6 Belastingen en heffingen	13.686	11.885	8.338
4.3.8 Overige huisvestingslasten	19.868	29.890	29.297
Totaal huisvestingslasten	262.472	260.125	239.106

4.4 Overige lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	119.641	121.825	122.880
4.4.2 Inventaris en apparatuur	150.757	111.534	117.205
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	43.186	28.480	20.484
4.4.5 Overige	62.652	93.733	64.763
	<u>376.236</u>	<u>355.572</u>	<u>325.332</u>

4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
4.5.3 Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen	63.093	72.260	67.279

Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord.
Dit betreft:
onderzoek jaarrekening

	2022	Begroting 2022	2021
	7.558	6.750	7.197
	<u>7.558</u>	<u>6.750</u>	<u>7.197</u>

6 Financiële baten en lasten

	2022 EUR	Begroting 2022 EUR	2021 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	234	0	0
	<u>234</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	9.592	12.500	10.656
	<u>9.592</u>	<u>12.500</u>	<u>10.656</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-9.358</u>	<u>-12.500</u>	<u>-10.656</u>

OVERIGE GEGEVENS

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De stichting heeft voor kopieerwerk, schoonmaak en energie contracten afgesloten over de afname van dienst en levering.

Kopieerwerk	Sharp	€ 1.383 per kwartaal	einde looptijd 31-07-2025
Schoonmaak	Magistraal	€ 7.895 per maand	einde looptijd 31-12-2023
Energie	DVEP	€ 7.726 per maand	einde looptijd 31-12-2025

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die vermeld dienen te worden.

Ondertekening door toezichthouders

Dhr. A.G. Renting (voorzitter)

Mevr. H.F. Blaauwendraad

Dhr. A.G. Messelink

Dhr. D. Mol

Mevr. M.P.G. van Rheenen

Locatie ondertekening: Nunspeet
Datum ondertekening: 12-6-2023

Overzicht verbonden partijen

Naam:	St. ABC4
Juridische vorm 2022:	Stichting
Statutaire zetel:	Nunspeet
Code activiteiten:	1 contractonderwijs
Eigen vermogen 31-12-2022:	73.339
Resultaat 2022:	-462
Art. 2:403 BW:	nee
Deelname:	100%
Consolidatie:	ja
Naam:	Onderwijs Zorgkoepel Noord-Veluwe
Juridische vorm 2022:	Stichting
Statutaire zetel:	Harderwijk
Code activiteiten:	4 Overige

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Volare

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Volare te Nunspeet gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Volare op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de geconsolideerde- enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- (2) de geconsolideerde- en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Volare zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten

alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoogeveen, 13 juni 2023

M&P Audit B.V.

w.g. R. Bouwmeester RA